УзССР Давлат китоб палатаси
Гос. книжная палата УзССР

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

1993 йил 11 ноябрь
ПАЙШАНБА
№ 124 (5.565).
СОТУВДА ЭРКИН НАРХДА.

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-сиёсий газетаси • 1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПАХТАКОРЛАРИГА

Азиз дўстлар!

Республикамизнинг залворли хирмонига 315 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» тўкиб, улкан ҳисса қўшганингиз— йиллик маррани эгаллаганингиз билан самимий қутлайман!

Қорақалпоғистон Республикаси жаҳондаги пахта тайёрланадиган энг шимолий минтақа ҳисобланади. Оролбўйи тупроғида сиз эришаётган ютуқлар чинакам меҳнат жасорати, Ватанга, элга садоқат намунасидир. Истиқлолимизнинг тарихий кунларидаги фидойи саъй-ҳаракатингиз билан гўзаллашаётган бу диёр қорақалпоқ замини қудратига, мамлакатимизнинг буюк давлатлар қаторидан муносиб ўрин олишида ўзининг бебаҳо моддий ва маънавий бойликларини янада кўпроқ инъом этажагига ишончим комил.

Сизларга, азиз биродарларим, сиҳат-саломатлик, омонлик, бахту саодат, эзгу мақсад йўлидаги хайрли ишларингизда улкан муваффақиятлар тилайман.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Азиз биродарлар!

Эришган улкан меҳнат зафарингиз муборак бўлсин!

Сизлар саҳоватли Сурхон заминида 400 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» етиштириб, Ватанимиз хазинасига муносиб ҳисса қўшганингиз, айниқса, ғоят қимматбаҳо ҳисобланган ингичка толали дуру жавоҳирнинг салмоқли хирмонини бунёд этганингиз билан қадимий воҳа пахтакорларининг шижоати, мардлиги ва фидойилигини яна бир карра намойиш этдингиз.

Истиқлолимиз бахш этган бебаҳо кунларда эришган бу ғалабангиз она юртимиз иқтисодий равнақининг юксалиши, дастурхонимиз қут-баракасини ошириш йўлида қўйилган ғоят қутлуғ ва шарофатли қадамдир.

Сизлар барча соҳаларда ҳам 1993 йилни муваффақиятли якунлайсизлар, аниқ асосланган режалар билан сидқидилдан меҳнат қилиб, озод Ўзбекистонимизнинг буюк, мустаҳкам, гўзал мамлакат бўлишига ҳисса қўшаверасизлар деб ишонаман.

Барчангизга сиҳат-саломатлик, бардамлик, бахтиқбол тилайман.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Поп районидаги «Қўштепа» жамоа хўжалиги деҳқонлари жорий йилда 940 гектар майдонда ғўза парвариш қилдилар. Фидокорона меҳнат эвазига мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозир бутун эътибор теримни уюшқоқлик билан ўтказишга қаратилган. Заршуносларнинг мақсади ҳосилнинг бир мисқолини ҳам ерда қолдирмай йиғиштириб олиб, юртимизнинг улкан хирмонига муносиб ҳисса қўшиш.

СУРАТДА: жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Ғафуржон Қўчқоров (чапдан учинчи) механизаторлар Абдурашид Маназаров, Содиқжон Тўйчиев, Асқарали Аҳмедов ва бош агроном Жўрабой Турғунов билан ҳосил сифати тўғрисида фикрлашишмоқда.

П. АКБАРОВ олган сурат.

ХИРМОНГА БАРАКА!

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1993 ЙИЛ 10 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Вилоятлар	Режадагига нисбатан фоиз ҳисобида: Жами		Шу жумладан машина терими	
	Бир кунда	Мавсум бошидан	Бир кунда	Мавсум бошидан
Хоразм	0,16	116,66	0,40	32,97
Бухоро	0,15	118,54	0,02	28,32
Қашқадарё	**0,45**	**111,21**	**0,29**	**95,38**
Навоий	**0,56**	**104,04**	**0,42**	**61,97**
Қорақалпоғистон Республикаси	**0,41**	**101,14**	**0,11**	**65,54**
Сурхондарё	**0,43**	**100,12**	**0,06**	**51,83**
Андижон	1,46	92,94	1,24	36,78
Фарғона	1,01	83,53	0,09	16,38
Наманган	1,14	78,43	0,12	26,53
Самарқанд	0,97	77,71	0,35	40,84
Тошкент	0,53	77,42	0,28	60,77
Жиззах	0,60	74,68	0,40	72,42
Сирдарё	0,68	59,80	0,47	49,50
Республика бўйича	0,66	92,05	0,33	52,90
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	0,50	92,60	0,00	0,00
Қашқадарё	0,56	82,20	0,00	0,00
Наманган	1,03	23,03	0,00	0,00
Андижон	0,00	0,00	0,00	0,00
Навоий	0,00	0,00	0,00	0,00
Республика бўйича	0,51	89,51	0,00	0,00

ҚЎШИМЧА 150 ТОННА

Кейинги кунлардаги ёғингарчилик далалардаги ҳосилни йиғиб-териб олишга, кўзланган марранн тезроқ эгаллашга ғов солди. Аммо бундай мураккаб шароитда ҳам тадбиркорлар бор имкониятларни ишга солиб, зафар манзили сари жадал интилишмоқда. Пойтахт вилоятининг Оққўрғон туманига қарашли Алишер Навоий номли жамоа хўжалиги пахкорлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. 550 гектар майдондан ҳозиргача 1441 тонна хом ашё йиғиштириб олинди.

— Туманда иккинчи бўлиб маррага етиб келдик,— дейди хўжалик раҳбари Файзулла Мўминов.— Ҳали пайкалларда ҳосил мўл. Мавсум охиригача яна 150 тонналик хирмон тиклаш ниятидамиз.

Хўжаликнинг Раҳмат Пардабоев, Пўлат Имонқулов ва бошқалар етакчилик қилаётган бригадаларида ҳосилдорлик 28-30 центнердан ошди. Заршуносларнинг режани уддалаб, юзлари ойдай ёруғ бўлишларида механик-ҳайдовчилар, теримчилар, пахта ташувчилар — қўйингчи, жамоанинг ҳар бир аъзоси ғайрат-шижоат кўрсатишди. Ўктам Санақулов, Ғулом Рисқулов, Очил Шайимқулов, Сайдулло Исомов сингари «пўлат от» суворийларини, Қундуз Худойқулова, Назокат Оқмуродова, Бахри Сафарова, Оққол Дўсанова ва бошқа кўплаб чевар теримчилар ҳиссасини алоҳида таъкидлаш лозим.

Ҳусанбой АВВАЛОВ.

НАМАНГАНДА БИРИНЧИ

(Мухбиримиз Абдунаби Қорабоев хабар қилади). Чортоқ тумани пахтакорлари вилоятда биринчи бўлиб маррага етишди. Қабул пунктларига 9.100 тонна қимматли хом ашё етказиб берилди. Ялпи ҳосилнинг 90 фоиздан кўпроғи эса юқори навларга топширилди. Туман бўйича ҳосилдорлик 31,5 центнердан ошди. Навоий номли, «Чортоқ», «Фарғона» жамоа хўжалиги деҳқонлари эса гектаридан 35—38 центнердан хирмон кўтардилар. Шунингдек, «Москва», Ҳамид Олимжон номли, «Ғалабанинг 45 йиллиги» жамоа ҳамда давлат хўжаликларида бу кўрсаткич 29—32 центнерга етди.

Туман ҳокими Турсунали Пўлатовнинг таъкидлашича, бу йил чортоқликлар 6 минг тонна дон, 26 минг тонна сабзавот, 5 минг тонна мева, 10.600 тонна узум, 7 минг тонна картошка ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириб, бу соҳалардаги марралардан ҳам ўзиб кетишди.

Дастлабки довонни шараф билан забт этган туман пахтакорлари даладаги ҳосилни чамалаб чиқиб, яна минг тонна пахта топшириш учун қизғин кураш бошлаб юборишди.

ТОШКЕНТ ВА АЛМАТИ: ҲАМКОРЛИК ДАВОМ ЭТАДИ

АЛМАТИ, 10 ноябрь. (ЎзА махсус мухбири Лев Левин телефон орқали хабар қилади).

Россия раҳбарияти ва Россия Федерацияси Марказий банкининг Қозоғистон ва Ўзбекистонни рубль зонасидан «суриб чиқариш» бўйича тутган йўли пировард натижада Москва ўтказиб келаётган сиёсат изчил эмаслигини яна бир бор кўрсатди. Шу боисдан Марказий Осиёдаги мазкур икки давлат ўз миллий валютасига ўтишга тайёр бўлиб турибди. Бу — ҳар қандай мустақил давлатнинг қонуний ҳуқуқидир. Ўзбекистон делегацияси бугун Алматига етиб келиши билан аэропортда матбуот ходимлари билан бўлган мулоқотда Ислом Каримов ва Нурсултон Назарбоев ана шу фикрни айтдилар.

Бир кунлик музокаралар вақтида давлат ва ҳукумат бошлиқлари, экспертлар сифат жиҳатидан янги минтақавий бозорни яратишнинг кенг миқёсли дастурини ишлаб чиқадилар. Президентлар, шунингдек бир қанча муҳим ҳужжатларни имзолайдилар. Булар — 2000 йилгача Ўзбекистон ва Қозоғистон иқтисодиётини бирлаштириш дастури, бир вақтда миллий валюталарни жорий этиш тўғрисидаги ҳужжатлардир. Ишонч билан айтиш мумкинки, бу— қардош мамлакатларимиз учун энг асосий масаладир.

— Ҳақиқий дўст хурсандчилик кунида эмас, бошга ташвиш тушганда билинади, — деди Ислом Каримов.— Ўзбекистон Қозоғистон билан республикамиз ўртасида имзоланган дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага ҳамиша содиқ, унинг ҳамма бандларига риоя қилиб келмоқда. Энди биз тармоқлар ва ишлаб чиқариш жабҳаларини такрорлашдан воз кечиб, интеграцияни кенг ривожлантиришимиз зарур. Вазиятнинг ўзи шуни тақозо қилмоқда. Катта иқтисодий қудрат, бой табиий ресурсларга эга бўлган мамлакатларимиз иқтисодий муаммоларни ҳал этиш учун барча имкониятларга эга. Ҳозирги асосий вазифа — ўтиш даври халқларимиз учун машаққатсизроқ кечишини таъминлашдан иборат. Бунга эришиш учун қўлимиздан келган ҳамма ишни қиламиз.

Табиийки, Алматидаги учрашув жаҳондаги кўпгина мамлакатлар сиёсатчилари, иқтисодчилари, оммавий ахборот воситалари ўртасида ғоят катта қизиқиш уйғотмоқда. Бу қизиқиш россияликларни ҳам четлаб ўтгани йўқ, албатта. Ишончли манбалардан маълум бўлишича, яқинда Москвада бош вазир ўринбосарлари О. Сосковец ва А. Шохин вазирлар билан кенгаш ўтказган. Кенгашда Россия билан Қозоғистон ўртасида иқтисодий алоқаларни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш тўғрисида гап борган. Кенгашда шунингдек, Ўзбекистон билан ҳам икки томонлама муносабатларни ривожлантириш масаласи кўтарилган. Бу — ўз қобиғига ўралиб яшаш ҳеч қачон ижобий натижа бермаслигини кўрсатувчи далилдир.

— Ислом Каримов билан Алматида учрашишимиз табиий ҳол, — деди Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоев. — Вазият яқиндан ҳамкорлик қилиш нақадар зарурлигини кўрсатмоқда. Бу— тараққиётимизнинг ягона тўғри йўлидир. Шуни таъкидлашим лозимки, Ўзбекистон ва Қозоғистонда миллий валюталарнинг жорий этилиши ҳеч кимнинг манфаатига путур етказмайди.

• • •

АЛМАТИ, 10 ноябрь. (ЎзА мухбири). Бугун Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов билан Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоев ўртасида юзма-юз суҳбат бўлиб ўтди. Сўнгра улар бошқарган давлатлар делегациялари ўзаро манфаатларга оид масалалар юзасидан музокара олиб борди. Музокаралар якуни бўйича 1994 йилги савдо-иқтисодий ҳамкорлик, иккала республикада ҳам миллий валюта жорий этилиши муносабати билан ўзаро ёрдам ва мажбуриятлар, миллий банклар ўртасида ҳисоб-китобларни йўлга қўйиш юзасидан битимлар имзоланди. 1994—2000 йилларда иқтисодий интеграцияни мустаҳкамлаш чоралари ҳақида илгари тузилган битимнинг амалга оширилиши хусусидаги протоколга имзо чекилди.

Ислом Каримов билан Нурсултон Назарбоев қўшма баёнот қабул қилдилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ПУЛ МУОМАЛАСИНИ БАРҚАРОРЛАШТИРИШГА ОИД ҚЎШИМЧА ЧОРАЛАР ТЎҒРИСИДА

СССР Давлат банки ва Россия банкининг 1961—1992 йилларда чиқарилган қоғоз пуллари собиқ СССРнинг кўпчилик мамлакатлари ҳудудида муомалада бўлиши тўхтатилганлиги муносабати билан ҳамда республиканинг иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш ва пул муомаласини барқарорлаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Бундан буён, 1993 йилнинг 9 ноябридан бошлаб Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг алоҳида фармойиши чиққунга қадар СССР Давлат банки ва Россия банкининг 1961—1992 йиллар нусхасидаги нақд рубль қоғоз пулларининг аҳоли томонидан омонатларга қўйишида қуйидаги тартиб ўрнатилсин:

—доимий пропискага эга бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари мавжуд омонатларини бир йўла 200 минг рублдан ошмайдиган миқдорда тўлдиришга, қўйилган омонатлари бўлмаган тақдирда эса шунча миқдорда янги омонатни қўйишга ҳақлидирлар. Иш ҳақи, пенсиялар, алиментлар, стипендиялар ва нафақаларнинг тушумлари бўйича нақд пулсиз ўтказилган маблағлар уларда ҳисобга олинмайди. Жамғарма банкининг муассасалари омонатчининг паспортига киритилган омонат тўғрисида белги қўяди, бу эса ходимнинг имзоси ва муҳр билан тасдиқланади;

— 200 минг рублдан ортиқ бўлган омонат маблағлари алоҳида махсус фоизсиз ҳисобга қабул қилинади ва бу омонатлар 6 ой муддатга улардан фойдаланиш ҳуқуқисиз тўхтатиб қўйилади.

2. Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки ва Жамғарма банки алоҳида махсус фоизсиз ҳисобга қўйилган нақд пул маблағларининг манбалари тўғрисида тақдим этиладиган ҳужжатларни кўриб чиқиш ва кейинчалик улардан фойдаланиш тартиби ҳақида бир ҳафта муддат ичида таклифлар киритсинлар.

3. Жамғарма банкининг маҳаллий муассасалари Ўзбекистон ҳудудида пропискада турмаган ва Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари бўлмаган шахслардан омонатларни қабул қилиб олиши тақиқлансин.

4. Республика Вазирлар Маҳкамаси ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг қўшимча кўрсатмаларини олгунга қадар янги ташкил этилаётган хўжалик юритувчи субъектларни рўйхатга олиш ҳамда банк муассасалари томонидан жисмоний ва юридик шахсларга янги счётлар очиш тўхтатиб турилсин.

5. Кўзда тутилаётган тадбирлар муносабати билан банкларга ва хўжалик юритувчи субъектларга чакана савдода ва пулли хизматлар соҳасида нақд пулсиз ҳисоб-китобларнинг барча шаклларидан кенгроқ фойдаланиш тавсия этилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ва Молия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари ушбу қарор қатъий ижро этилиши устидан таъсирчан назоратни таъминласинлар.

7. Мазкур қарор билан республика аҳолисини кенг кўламда таништириш учун у оммавий ахборот воситаларида эълон қилиниб, банкларнинг барча муассасаларида осиб қўйилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

ДЕҲҚОН ТЎҚ БЎЛСА, ЭЛ БОЙ БЎЛАДИ

МУСТАҚИЛЛИК шарофати туфайли ер билан тиллаша оладиган, унинг ҳар бир қаричи қадрига етадиган деҳқоннинг «елкасига офтоб тегди». Етиштирилган ҳосилнинг 80 фоиздан юқориси ва режадан ортиғи хўжаликларнинг ўзида қолаётганлиги бу — деҳқоннинг йил ўн икки ой қилган меҳнатига яраша берилаётган баҳо. Шу сабаб улар руҳида, меҳнатида жонланиш пайдо бўлди. Эмин-эркин ҳаракат қилмоқда. Турмуш шароити ҳам ёмон бўлмаяпти.

Буларнинг барчаси юртбошимизнинг қишлоқ аҳлига кўрсатаётган ғамхўрлигининг шарофатидир. Лекин ҳамма жойда ҳам аҳволни [illegible] деб бўлмайди. Ҳали баъзи тўсиқлар мавжуд. Эскича ишлаш қон-қонига сингиб кетган, айрим буйруқбозлик, кўрсатмакашлик каби иллатлардан ҳамон қутила олмаётган тўралар ҳам йўқ эмас. Маълумки, корхоналар, муассасалар давлат тасарруфидан чиқарилиб хусусийлаштирилмоқда. Бу борада камина бир неча бор тўсиққа дуч келдим. Ўзбекистоннинг ўзгарувчан иқлим шароитида цитрус ўсимлигидан ҳосил олишнинг ўзи бўлмайди.

Унга мўътадил иқлим зарур.

Барпо этилган лимонзор бугун 50 гектардан ортиқ майдонни ташкил қилади. Лимонзорни лимонарий даражасига олиб чиқишнинг ўзи бўлгани йўқ. 1983 йили ниҳоллар эндигина бўй чўзган пайтда қиш қаттиқ келди. Ёқилғи йўқлигидан қипиқ ва ўтин ёқиб кўчатларни сақлаб қолганмиз. Шароф ака вафотидан сўнг эса маҳаллий раҳбарлардан баъзилари лимончиликка қарши чиқишди. 6 гектар майдондаги ниҳоллар меваси билан суғуриб ташланди. Юқори маҳкамаларга югур-югур билан қолган кўчатларни аранг сақлаб қолишга эришдик. Сабр таги сариқ олтин экан. 1988 йили халқимизни лимонга бўлган талабини қондириш мақсадида ҳукумат қарори билан лимончиликка ихтисослашган жамоа хўжалиги тузилди.

Ҳозирги бозор иқтисодиётига ўтиш давридаги танглик хўжалигимиз иқтисодиётига ўз таъсирини ўтказмоқда. Кейинги пайтларда юзага келган турли солиқларни тартибга солиш керак. Ҳисоблаб чиқсак, бундай солиқларнинг умумий миқдори олаётган даромадимизнинг катта қисмини ташкил этар экан. Хўжаликка эса бор йўғи 20 фоиз даромад қоляпти. Бу — йил ўн икки ой меҳнат қилган соҳибкорга мукофот пули у ёқда турсин, иссиқхонада мўътадил иқлимни сақлаб туриш учун ёқиладиган ёнилғи сарфига ҳам етмайди. Қурилиш материаллари, ёритиш жиҳозлари, техника эҳтиёт қисмлари ва бошқа керакли анжомлар хусусида гапирмасак ҳам бўлади. Кундан-кунга ўсиб бораётган нарх-наво эса ўзига хос қийинчиликлар туғдирмоқда.

Соҳибкорга етарли шароит яратилмас экан, кўзланган мақсадга эришиб бўлмайди. Меҳнатига яраша ҳақ олмаётганлиги сабабли баъзилар бошқа ишнинг этагини тутиб кетишяпти.

Кўпгина ёшлар эса далада меҳнат қилишдан кўра тижорат дўконида савдо қилишни афзал билишмоқда. Ваҳоланки, ерни деҳқонсиз, деҳқонни эса ерсиз тасаввур қилиб бўлмайди.

Боғбон ўз боғига яхши қарамаса, мўлжалдаги ҳосилни ололмайди. Бу йил ҳосилдорликни ошириш эвазига 2000 тонна лимон олишни режалаштирган эдик. Йил бошидан тер тўкиб қилинган меҳнатимиз зое кетмади. Натижа ёмон эмас. Мўлжалдаги ҳосилни олишга имкон бор. Лекин бу билан насибамиз бутун бўлиб қолмайди. Ҳосил миқдорига қараб солиқ ҳам кўпайиб бораяпти.

Ўтган йили республикамиз Президенти Ислом Каримов Германиянинг «Мерседес-Бенс» фирмаси бошлиғи билан лимонарийга ташриф буюрган чоғларида хўжалик фаолияти билан танишиб чиққач, «Лимонарийни ўз номингизга хусусийлаштиринг» — деган эдилар. Ҳозирги шароитда хўжаликни сақлаб қолишнинг ягона йўли уни давлат тасарруфидан чиқариб хусусийлаштириш эди.

Шундан сўнг хўжалик аъзолари йиғилиб маслаҳатлашдик. Ҳужжатларни тайёрлаб юқори маҳкамага юбордик. Лекин масала ижобий ҳал бўлмади. Мутасадди мансабдор шахслар имзо чекишмади. Ўша идоранинг рад жавоби хўжалик аъзоларининг кайфиятини туширив юборди.

Ишлаб чиқаришнинг барча жабҳаларида иқтисодий ислоҳот амалга оширилаётган экан, биринчи навбатда, эътиборни қишлоқ хўжалигини жадал ривожлантиришга қаратмоқ лозим. Сабаби, бу соҳани ривожлантирмасдан туриб бошқа соҳаларда ислоҳотни амалга ошириб бўлмайди.

Деҳқончилик — поклик, ҳаллолликни ёқтиради. Деҳқон тўқ бўлса, эл тўқ бўлади. Халқимизга пахта ҳам, дон ҳам, мева-сабзавот ҳам керак. Узоқ йиллар давомида не-не машаққатлар эвазига барпо этилган лимонзорни сақлаб қолиш лозим. Полиэтилен йўқлиги, бори ҳам нархи қимматлиги сабабли ҳозирнинг ўзида уч гектар майдондаги ниҳолларни кўчириб ташлашга тўғри келди. Лимонарийнинг кейинги тақдири бизнинг ташвишга солмоқда.

Умид қиламанки, 350 кишидан иборат хўжалигимиз аъзолари бундан кейин ҳам халқимизни шифобахш неъмат билан таъминлашлари учун зарур шарт-шароит яратиб берилса, айни муддао бўлар эди.

Зайниддин ҳожи ФАХРИДДИНОВ,

Ўзбекистон Фанлар Академиясининг фахрий академиги, республикада хизмат кўрсатган ҳосилот.

* * *

СУРАТДА: машҳур уста, Ўзбекистон халқ рассоми Маҳмуд Усмонов дўсти ҳузурида.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН—МУЗАФФАР, ЖЎШҚИН ДАРЁ У,

ПАХТА ЙИЛИ

Элликқалъа районида хурсандчиликнинг устидан чиқдик. Пахтакорлар Қорақалпоғистон Республикасида биринчи бўлиб режани уддаладилар. Давлатга 40,5 минг тонна хом ашё топшириб, зафар маррасини эгаллашди. Яна 10 минг тонналик хирмон учун далаларда кураш давом этмоқда. Ҳали далаларда ҳосил кўп.

— Дастлабки марра эгалланди, холос, — дейди район ҳокими Аминбой Ҳамроевич Тожиев ғалабага бағишланган тантанада. — Жорий йил деҳқонга ҳудо мадад берди. Ғўзада шиғил-шиғил кўсак. Фақат хом ашёни саранжомлаб улгуриш керак. Элликқалъанинг хирмонини 50 минг тоннага етказиш ниятимиз бор. Бунинг учун оқ олтин етарли. Терим учун барча шарт-шароит яратилган.

«Боғёп» жамоа хўжалиги пахтачиликка ихтисослашган йирик жамоалардан ҳисобланади. Заршунослар давлат қабул пунктларига режадаги 4850 тонна ўрнига 5 минг тоннага яқин сифатли хом ашё топшириб, ғалаба ҳужжатига имзо чекдилар. Топшириқ уддаланган бўлса-да, ҳозир ҳам кунига режанинг 1 фоиздан ошириб оқ олтин топширилмоқда.

Жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Рўзимбой Жабборов билан дала айланиб, дарҳақиқат, ниҳоятда мўл ҳосил етиштирилганлигининг гувоҳи бўлдик. Пайкаллар худди биринчи теримдагидек. Лўппи-лўппи бўлиб очилиб ётган пахталар теримчиларни кутиб турибди.

— Жорий йил пахта йили бўлди — дейди Рўзимбой оға. — Қаранг, ҳали картага одам ораламаганга ўхшайди. Аъзоларимиз билан маслаҳатлашиб режадан ташқари яна 2 минг тоннадан зиёд жавоҳир йиғиштириб олиб, ялпи хирмонни 7 минг тоннага етказишга қарор қилдик. Шунда ҳар гектар ердан саранжомланган оқ олтин 30 центнерга етади.

Хўжаликда терим мавсуми ниҳоятда уюшқоқлик билан бормоқда. Бунинг учун барча чора-тадбирлар кўрилди. Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамасининг жорий йилги пахта теримига тайёргарлик кўриш ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш тўғрисидаги қарори асосида иш ташкил қилинди. Меҳнатга манфаатдорликнинг турли хил усуллари қўлланилди. Қўлда терилган оқ олтиннинг ҳар килограммига 30 сўм, машинада йиғиштириб олинган ҳосилнинг тоннасига минг сўмдан берилаяпти. Меҳнат беллашуви ташкил қилиниб, ҳар 10 кунда якунланиб турилибди. Ғолиб бўлим, бригада ва механизаторлар 50 минг сўмдан мукофот пули билан тақдирланмоқда.

Ҳосилнинг 80 фоизи агрегатлар ёрдамида йиғиштириб олинди. 35 машина тўққиз гуруҳга бўлиниб ишлатилди. Натижада кунлик суръат ўсиб, режани уддалаш муддати тезлашди. Норбой Ражабов, Ислом Сетимов, Нуриддин Норимов, Жумабой Ражабов ва Комил Йўлдошев каби механизаторлар алоҳида ўрнак кўрсатишди. Уларнинг ҳар бири 100 тоннагача оқ олтин териб хирмонга барака киритишди.

Баъзи бригадаларда ҳосилдорлик 30—40 центнерга бориб етди. Рўзимбой оға билан қайси пайкалга бормайлик, қизғин меҳнатнинг устидан чиқдик. Ҳозир ҳам ҳар бир теримчи 50—60 килограммгача оқ олтин териб хирмонга тўкмоқда. Теримдаги суръатни, мўл ҳосилни кўриб Элликқалънинг 50 минг тонналик хирмони бунёд этилишига ишонч ҳосил қилдик.

— Хўжалигимиз олган мажбуриятни бажаришига барча имкониятни ишга солганмиз, — деди Рўзимбой оға.— Ҳозир ҳам ҳар куни режанинг 1 фоизидан ошириб оқ олтин тайёрланмоқда. Мавсумда албатта 7 минг тонналик хирмон бунёд этилади. Тармоқнинг ўзидан йил якунида бир неча юз миллион сўм даромад қилишни мўлжаллаяпмиз.

Элликқалъада мажбуриятни уддалаш учун ялпи сафарбарлик эълон қилинган. Бутун эътибор теримга, етиштирилган ҳосилнинг сўнгги мисқолини ҳам қолдирмай йиғиштириб олишга қаратилган. Район ҳокими Аминбой Тожиевни ўз хизмат хонасида учратиш қийин. У киши хўжаликма-хўжалик, бригадама-бригада юриб, бирорта муаммо бўлса, ўша ернинг ўзида ҳал қилмоқда.

— Райoннинг имконияти бисёр — дейди Аминбой оға. — Айниқса, пахтачиликда имкон катта. Элликқалъа чўл массиви. Ҳали ўзлаштириладиган минглаб гектар майдонлар бор. Жорий йилда пахтачиликдан 10 миллиард сўмга яқин даромад қилишни мўлжаллаб турибмиз.

Яқинда район ҳокими билан боғланиб, мажбуриятнинг қандай бажарилаётганлиги билан қизиқдик. Шу кунгача элликқалъаликлар 46 минг тоннадан зиёд оқ олтин териб хирмонга тўкишибди. Демак, кўзланган мақсадга албатта эришилади.

АЛЛОМА НОМЛИ РАЙОНДА

Биз Беруний район ҳокимлигига кириб борганимизда кун тушдан оққан эди. Ҳамма теримда бўлганлиги сабабли ҳокимликда ҳеч ким кўринмасди. Ҳоким Мақсуд Обилович Сафоев эндигина хизмат хонасига кирган экан.

— Қўшни районлардан бироз кечроқ бўлсада, режани уддаладик, — деди мамнунлик билан у. — Бир жиҳатдан қўшниларимизнинг олдинда юрганлиги яхши бўлди. Доимо бизни сергаклантириб турди. Лекин районимиз пахтакорлари ҳам бўш келишмади. Ҳали далаларда ҳосил ниҳоятда кўп. Ёшу қари пайкалларда. Тўғриси, пахтазор жасорат майдонига айланди. Давлатга 35 минг тонна сифатли саноат хом ашёси топширилди.

Навоий номли, «Ленинизм», Беруний номли, «Правда», Махтумқули номли, «Гулистон» жамоа ва давлат хўжаликлари, Рейимбой Йўлдошев деҳқон хўжалиги заршунослари режанинг бажарилишига салмоқли ҳисса қўшдилар. Қорақалпоғистонда бу йил пахта йили бўлди. Шу боис пахтакорларимиз яна 5 минг тонна хом ашё саранжомлаш мажбуриятини олганлар. Буни яқин ўртада уддалаш учун сафарбарлик давом этмоқда.

Район маркази Беруний шаҳрига туташиб кетган «Ленинизм» жамоа хўжалиги далаларида машиналар шитоб билан ишлаяпти. Иккинчи тарафда теримчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Жамоа районда иккинчи бўлиб топшириқни уддалаган. Лекин пахтазорни кўриб ҳали терилмаган дейсиз.

Деҳқоннинг йилдан-йилга пахтадан даромад олиши кўпайиб бормоқда. Айниқса, режадаги хом ашёнинг маълум қисми ва топшириқдан ташқарисининг ҳаммаси ўз ихтиёрларида қолдирилиши хўжалик деҳқонларининг ҳам қизиқишини оширмоқда. Ҳозиргача заршунослар режадан ташқари қабул пунктларига 500 тоннадан зиёд оқ олтин топширдилар. Ҳар гектар ердан йиғиштириб олинаётган хом ашё режадаги 20 центнер ўрнига 27 центнерни ташкил қилмоқда. Жамоа аъзолари топшириқдан ташқари 700 тонна пахта йиғиштириб олиш мажбуриятини олиб, ялпи хирмонни 3 минг тоннага етказишга интилмоқдалар.

— Жорий йилда 1200 гектар майдонда ғўза парваришладик, — дейди жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Матназар Камолов. — Йил яхши келди. Айниқса, ёзда ғўза учун ҳарорат етарли бўлди. Шу боис мўлжалдаги ҳосилни тўплашга эришдик. Баъзи бригадаларимизда ҳар гектар ердан йиғиштириб олинган ҳосил рекорд даражага етди десак бўлади. Масалан, Содиқ Бобожонов, Ёқуббой Ҳасанов, Султон Романов, Тўхтабой Каримов бошлиқ бригадаларда бу кўрсаткич 30—45 центнерни ташкил қилмоқда.

Хўжаликда машина теримига алоҳида эътибор берилди. Ёнилғи, эҳтиёт қисмларнинг етишмаслигига қарамай мавжуд 18 агрегатнинг 15 таси самарали ишлатилди. Режанинг районда биринчилар қаторида бажарилишида ҳам механизаторларнинг ҳиссаси катта. Уларнинг фидойилиги натижасида кунлик суръат 3—4 фоиздан пастга тушмади. Ҳозиргача Бахтиёр Дўсимов, Тўлибой Норбоев, Гулимбой Йўлдошев, Рашид Матёқубов ва Комил Каримов каби техника жиловкорларининг ҳар бири 110—130 тоннадан оқ олтин терди.

Хўжалик далаларида терим давом этмоқда. Кўрак териш агрегатлари, пахта тозалайдиган механизмлар бир зум тиним билмайди. Режа уддаланган бўлса-да, далада теримчиларнинг сони камайгани йўқ.

Назаримизда, берунийлик пахтакорларни алломанинг руҳи қўллаб-қувватлаётганга ўхшайди. Жорий йилда бошқа тармоқларда ҳам топшириқлар уддаланган.

Биз даладан Беруний шаҳрига қайтишда қуёш уфққа бош қўйганди. Қоронғулик атрофни қамрамоқда. Бутун табиат дам олишга чоғланаяпти. Лекин пахта тозалаш механизмларининг ҳар ер-ҳар ерда гуриллаб ишлаётгани сокинликни бузиб турарди, холос.

● Тўрткўл районидаги «Ғалаба» жамоа хўжалиги ютуғида чевар теримчиларнинг алоҳида ҳиссаси бор. Марал Меретова шулардан бири.

● Тахтакўпир районидаги «Тахтакўпир» ижара хўжалигининг теримчиси Турдеш Нуримбетова ҳар куни 100—120 килограммдан пахта териб, ҳамкасбларига ўрнак бўлди. Чевар теримчи ҳамон кунлик теримда пешқадам.

● Тўрткўл районидаги А. Адаккаев номли жамоа хўжалигида Айлар Қурбонованн илғор теримчи сифатида кўпчилик билади. У мавсумда энг юқори натижага эришди. Унинг оқ олтин хирмони 6 тоннадан ошиб кетди.

● Беруний районидаги «Ленинизм» жамоа хўжалиги деҳқонлари районда биринчилардан бўлиб маррага етиб келдилар. Заршунослар ҳозиргача пешқадамликни қўлдан беришмаяпти. Ушбу суратда жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Матназар Камолов (ўртада), бригада бошлиғи Содиқ Бобожонов ва механизатор Бахтиёр Дўсимовлар.

Б. АЛЛАШЕВ олган суратлар.

РЕЙИМБОЙ ОТА БОЙЛИГИ

Рейимбой Йўлдошев асли деҳқон фарзанди. Ярим асрдирки, ер билан тиллашиб, мўл-кўл ноз-неъмат яратиб келаяпти. Халққа ризқ-рўз улашаяпти. Унинг фаолияти айниқса, деҳқон (фермер) хўжаликлари ташкил этилгач, янада кенг қулоч ёйди. Мана беш йилдирки, у киши ташкил қилган деҳқон хўжалиги шуҳрати Қорақалпоғистон Республикаси узра қанот қоқмоқда. Тадбиркор ва миришкор деҳқон етакчилигидаги жамаа амалдаги йилда 110 гектар ерда деҳқончилик қилди. Шундан 80 гектари пахтачиликка ажратилган эди. Йил бўйи қилинган фидокорона меҳнат мевасини берди: ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил йиғиштириб олиниб, давлатта 360 тонна юқори сифатли пахта сотилди. Шундай қилиб, бир йилдаёқ икки йиллик режа ортиғи билан уддаланди. Ҳисоб-китобларга кўра, фақат тармоқнинг ўзидан 100 миллион сўм даромад олинди.

Деҳқон хўжалиги аъзолари бошқа соҳаларда ҳам яхши натижаларга эришдилар. 75 тонна шоли, 15 тонна оқ жўхори дони йиғиштириб олинди.

Шуниси муҳимки, Йўлдошев номли деҳқон хўжалиги ўз-ўзини тўла равишда техника билан таъминлаган. Ҳозир улар ихтиёрида иккита «Олтой», учта чопиқ, 2 та транспорт трактори, 8 та тележка, 2 та пахта терим машинаси, «Енисей» комбайни, етарли миқдорда ўт ўриш ва пресслаш механизмлари бор. Ҳозир замонавий устахона қурилаяпти. Техника жиловкорлари ҳам отанинг ўғиллари: Гулимбой, Тўрабой, Шукурулло, Фарҳод.

— Президентимиз Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг халқ депутатлари Сирдарё вилояти кенгашидаги нутқи бизни бениҳоя тўлқинлантириб юборди, — дейди деҳқон хўжалиги саркори, Қорақалпоғистон республикаси халқ депутати Рейимбой Йўлдошев. — Юртбошимизнинг оташин нутқидаги ҳар бир сўз деҳқонларга, умуман ҳар бир оддий меҳнаткашга чуқур меҳр-муҳаббат билан йўғрилган. Энди айрим раҳбарлар буни тўла тушуниб етиб, деҳқон (фермер) хўжаликлари ишини янада яхшилаш, такомиллаштириш бўйича баъзи тўсиқларни тез олиб ташлайди, деган умиддамиз. Айниқса, банк тизимидаги баъзи ишлар такомиллаштирилиши лозим. Халқни боқадиган, кийинтирадиган, мамлакатимиз куч-қудратини оширадиган биз, деҳқонлар эса юртбошимизнинг ғамхўрлигидан руҳланиб янада самаралироқ ишлаш учун изчил ҳаракат қилаверамиз.

Рейимбой ота яқинда яна бир хайрли ишга қўл уриш ниятида. 400 бош қўй олиб чорвачилик билан ҳам шуғулланмоқчи. Тадбиркор деҳқоннинг бу тармоқда ҳам ишни яхши йўлга қўйишига ҳеч шубҳа йўқ. 7—8 нафар кишидан иборат жамоа қишлоқ хўжалигининг деярли барча тармоқлари билан шуғилланиб, мўл ҳосил етиштириб келмоқда. Бу тадбиркорлик билан хўжалик юритиш, омилкорлик, уддабуронлик, деҳқон хўжалигининг нималарга қодир эканлигини кўрсатади.

*

● Элликқалъа районидаги «Янгиер» давлат хўжалик-техникуми пахта далаларида механизаторлар алоҳида ғайрат кўрсатишди. Донгдорларган бири — Раҳмон Бобожонов мавсумда энг кўп оқ олтин терди.

*

ФАЙЗЛИ ДАЛАЛАР

Хўжайли район деҳқончилик-саноат уюшмаси раиси Саиджон ака Ҳолбоев билан далада учрашдик. У кишининг сермулоҳазалиги, меҳнатда чиниққанлигини бир кўришдаёқ сезиш мумкин эди. Суҳбатимиз теримнинг аҳволи, кунлик суръат, ишнинг бориши тўғрисида борди.

— Йил баъзи қийинчиликларни ҳисобга олмаганда яхши келди, — дейди у киши. — Пахта ниҳоятда мўл бўлди. Мана, режа ҳам уддаланди. Давлатга 36.100 тоннадан зиёд сифатли хом ашё топширдик, далада ҳали ҳосил кўп. Ниятимиз унинг бир мисқолини ҳам қолдирмасдан йиғиштириб олиш.

Режани уддалаган хўжаликлар сони кундан-кунга кўпаймоқда. «Найман» жамоа хўжалиги заршунослари 1800 гектар майдонда ғўза парвариш қилишди. Давлатга 4500 тонна қимматли хом ашё топшириб, режани уддалашди. Ҳар гектар ердан саранжомланган оқ олтин қарийб 26 центнерни ташкил қилмоқда.

Хўжалик қатор йиллардан бери режани уддалаб келмоқда. Бунга деҳқонларнинг фидокорона меҳнати, табиат ва иқтисодий қийинчиликларни омилкорлик билан бартараф этилаётганлиги туфайли, эришилаяпти. Жамоада ўз касбининг жонкуярлари кўп. Мадат Жуманов, Алламберган Ўразов, Султонмурод Ҳасанов ва Алламберган Ўтамуродов каби бригада саркорларини шулар қаторига киритиш мумкин.

Хўжайлилик деҳқонлар жорий йилда фидокорона меҳнат қилдилар. Заршуносларнинг қаҳрамонона меҳнати, агротехника қоидаларига қатъий риоя этилганлиги сабабли мўл ҳосил етиштирилди. Эндиги вазифа — мажбуриятни шараф билан уддалаш, дейишмоқда район пахтакорлари.

БАРЧА ТАРМОҚ ЭЪТИБОРДА

Тахтакўпир райони шоличилик ва чорвачиликка ихтисослашган. Жорий йилда режадаги 39200 тонна ўрнига 42300 тонна шоли етиштирилиб бу борадаги топшириқ ошиғи билан уддаланди. Чорвачиликда ҳам аҳвол яхши. Яйловларда 140 минг 765 бош қўй ва эчки боқилмоқда. Жониворларнинг сони йил сайин кўпаяпти. Гўшт ва сут топшириш ойлик режалари ҳам бажарилиб келинмоқда.

Бир неча йилдан бери деҳқонлар ғўза парвариш қилиб, пахтадан ҳам мўл ҳосил олиб келмоқдалар. Жорий йилда заршунослар 1800 гектар майдонда ғўза ўстириб, Қорақалпоғистонда биринчи бўлиб топшириқни уддаладилар. Йиғиштириб олинган хом ашёнинг ҳаммаси юқори навларга топширилди.

Наврўз Жапақов номли, «Ўзбекистон», «Тахтакўпир» ижара хўжалиги ва ассоциациялари режага салмоқли ҳисса қўшдилар. Мазкур жамоаларда топшириқ 120—150 фоиз қилиб бажарилди. Ҳосилдорлик ҳам мўлжалдагидан анча юқори бўлди.

— Пахтачилик сердаромад соҳага айланиб бормоқда, — дейди район ҳокими Зийналиддин Ималиддинов. — Айниқса, Президентимизнинг ҳосилнинг бир қисмини хўжаликлар ихтиёрида қолдириш тўғрисидаги фармони одамларимизнинг тармоққа бўлган қизиқишини ошириб юборди. Пахтачиликка эътибор кучаймоқда. Режани уддалаган баъзи хўжаликларнинг йил якунида кутаётган даромади бир неча ўн миллионни ташкил қилади. Биз келгусида экин майдонини кенгайтирмай, ҳосилдорликни ошириш ҳисобига хом ашё етиштиришни кўпайтиришни режалаштираяпмиз.

* * *

Дарҳақиқат, Қорақалпоғистонда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Бугун ҳамманинг кайфияти кўтаринки. Ҳамма бир-бирини табриклайди. Қорақалпоқ диёрининг 315 минг тонналик улкан хирмонини яратишнинг ўзи бўлмади, албатта. Эрта баҳордан пахтазор жасорат майдонига айланди. Ҳар туп ғўза меҳр билан парваришланди. Пахтакорлар энг оғир вазиятларда ҳам тушкунликка тушишмай, зарур бўлса бир неча мартадан уруғликни қайта қадашди.

Президентимизнинг қорақалпоғистонликларга, йўллаган табригида алоҳида таъкидланганидек, шимолда пахта етиштириш деҳқондан жасорат, фидойилик, ўз ка[illegible]га садоқатни талаб қилади. Меҳнатда чин[illegible]н пахтакорлар барча қийинчиликларни [illegible]корлик билан енгдилар. Уста деҳқонларнинг тажрибаси оммалаштирилди.

Далаларда 140 минг киши меҳнат қилди. Ҳеч қачон бунчалик кўп теримчи пахтазорга чиқмаган эди. Бунга меҳнатга ҳақ тўлашнинг оширилганлиги, илғорлар ўз вақтида рағбатлантириб турилганлиги, ишловчиларга ўз вақтида шарт-шароит яратиб берилганлиги туфайли эришилди. Шунингдек, оқ олтин мустақил Ўзбекистонимизнинг асосий бойлиги эканлигини ҳар бир киши тушуниб етди. Эълон қилинган ялпи сафарбарликдан бирор киши четда қолмади. Талабалар, юқори синф ўқувчилари ҳам ўз хоҳишлари билан пайкалларга чиқишди. Ҳуллас, ёшу қари улкан хирмонга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди.

Эришилган ғалабага амударёликлар 54 минг тонна, элликқалъаликлар 46 минг тонна, тўрткўлликлар қарийб 44 минг тонна, хўжайлиликлар қарийб 38 минг тонна, берунийликлар 36 минг тонна оқ олтин териб ҳисса қўшдилар. Механизаторлардан амударёлик Мурод Дўстжонов 210 тонна, тўрткўллик Жумабой Матжонов 130 тонна, элликқалъалик Жангабой Йўлдошев 145 тонна, хўжайлилик Камол Низомиддинов 110 тонна пахта териб республикада пешқадамлик қилишди.

Жорий йил Қорқалпоғистон қишлоқ хўжалиги учун ниҳоятда яхши келди. Шоликорлар 215 минг тонна ўрнига 232 минг тонна қирмизи дон тайёрлаб мажбуриятни ҳам ошириб уддаладилар. Тармоқдан ҳеч вақт бу қадар мўл маҳсулот олинмаган эди. Деҳқонлар топшириқни тарихда биринчи марта 15 октябрда бажардилар. Жорий йил шоли йили бўлди дейишмоқда қорақалпоғистонлик азаматлар. Баъзи хўжаликларда ҳосилдорлик 55 центнергача бориб етди.

Чорвачиликда ҳам аҳвол ўнгланиб бормоқда. Гўшт, сут топшириш режалари ўтган йилга нисбатан яхши. Тармоқ ишчиларининг шу кундаги асосий вазифаси қишни беталофот ўтказиш. Бунинг учун барча шарт-шароит яратилган, етарлича ем-хашак жамғарилган.

Шу кунларда кузги ғалла экиш ҳам қизғин давом этмоқда. Жами 50 минг гектар ерга уруғлик қадалиши лозим. Ҳозир бутун эътибор бу муҳим юмушни ниҳоясига етказишга қаратилган. Сеялкалар пайкалларда унум билан ишламоқда.

— Пахтакорларимиз ҳақиқий қаҳрамонлик намунасини кўрсатишди, — дейди Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси, Ўзбекистон халқ депутати Уббиниёз Аширбекович Аширбеков ғалаба тўғрисида гапирар экан. — Сўзида устивор заршуносларимиз ваъдасининг устидан чиқдилар. Йил давомида қилинган самарали меҳнат ўз мевасини берди. Президентимиз И. Каримовнинг бизга йўллаган табриги ҳаммамизни тўл[illegible]лантириб юборди. Биз юртбошимизнинг т[illegible]игидан илҳомланиб, даладаги ҳосилни чамалаб кўриб, яна 15 минг тонна пахта териб олишга келишиб олдик. Ҳозир терим қизғин давом этмоқда. Мақсадимиз мустақил юртимиз режани уддаламагунча далани тарк этмаслик. Ўзбекистонимизнинг улкан хирмонига ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшишни шараф деб билламиз.

Қорақалпоғистонда бугун байрам, шодиёна. Деҳқоннинг йил давомида қилган меҳнати рўёбга чиқди. Лафзи ҳалол, сўзида устивор деҳқонлар ғалабага эришдилар. Сафарбарлик эса давом этмоқда.

Ҳосил КАРИМОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» махсус мухбири.

ХИРМОНИ БОБОТОҒ—СУРХОНДАРЁ БУ!

ЭЛ ЖАСОРАТИ

Вилоятимиз замини серҳосил, унумдор, ингичка толали пахтанинг маскани бўлиб танилган. Юртимиз жанубида жойлашганлиги сабабли бизда кўпгина иссиқсевар ўсимликлар ҳам ўсади. Мева, сабзавотнинг турли хили етиштирилади. Хуллас, имкониятларимиз бисёр, воҳани жаннатга қиёсласа бўлади.

Минг шукрки, ватанимиз истиқлолга эришди. Вилоятимизнинг бойликлари Ўзбекистоннинг қудратига қудрат қўшаётир. Сурхондарёлик деҳқонлар, миришкорлар зиммаларидаги барча топшириқларни ошириб ўринлатмоқдалар. Жорий йилда ҳам аҳдида устивор пахтакорлар ватанга 400 минг тоннадан зиёд оқ олтин етказиб бериб, режани шараф билан бажардилар.

Йиғиштириб олинган хом ашёнинг 175300 тоннадан зиёди қимматбаҳо ингичка толали пахта эканлигини алоҳида таъкидлаш лозим. Заршунослар режага қўшимча 24000 тонна жавоҳир териб беришга аҳд қилдилар. Бунинг учун барча шарт-шароит бор. Бундай улкан ғалабанинг ўзи б[...]майди, албатта. 135300 гектар ғўза парваришланган пайкаллар эрта баҳордан жасорат майдонига айланди. Пахтанинг ташвишлари, қийинчиликлари деҳқонни чўчитмади, янги навлар экилиши, деҳқончиликнинг янги усуллари тадбиқ этилиши ғўза ривожини тезлаштирди.

Янги навлар экилгани яхши бўлди. Ҳосил нисбатан тез пишди. «Наманган-77», «Бухоро-6», «С-6530», «Термиз-24» навлар бунга мисол бўла олади. Кўпгина тажрибали, омилкор деҳқонлар билан суҳбатлашганда улар мазкур навлар вилоятимиз тўпроғига, иқлимига жуда мос эканлигини таъкидладилар. Айниқса, «Наманган-77» навига пахтакорларимиз алоҳида меҳр қўйишди.

Бундан ташқари 100 минг гектардан зиёд майдондаги чигитни пуштага қадаш усули ғўзанинг эрта ривожини таъминлади. Уруғлик табиий намнинг ўзи билан униб чиқди ва ривожи тезлашди. Кейин дарҳол минерал ўғит берилди. Шу тариқа бошқа агротехник тадбирлар ҳам ўз вақтида ўтказилди.

Халқимизнинг жонкуярлиги, ишда уюшқоқлиги пешона тери эвазига етиштирилган ҳосилни тез кунларда саранжомлаб олишда қўл келди. Мавсумнинг дастлабки кунлариданоқ кўпгина корхона ва ташкилотларнинг аъзолари ўз ташаббуслари билан етиштирилган бойликни йиғиштириб олишга кўмаклашиш учун келдилар. Шу ўринда Термиз тиббиёт билим юрти талабалари кўрсатган жасоратни таъкидлаб ўтиш жоиз. Бўлажак шифокорлар асосий бойлигимиз бўлган пахтани йиғиштириб олишда ўзлари биринчи бўлиб далага чиқиб, ўз тенгдошларига матбуот орқали мурожаат қилдилар.

Мавсумда машиналарнинг ҳам ҳиссаси катта бўлди. Ялпи хирмоннинг 220000 тоннаси зангори кемалар ёрдамида йиғиштириб олинди. Республикада биринчи бўлиб машина теримига тушган Шеробод туманидаги В. Қодиров номли жамоа хўжалиги механизаторлари ҳамкасбларига ўрнак кўрсатдилар. Азаматлар хўжалик хирмонининг 80 фоизга яқинини зангори кемалар ёрдамида саранжомлаб беришди.

Улкан ғалабага эришишда зиммаларидаги масъулиятни чуқур ҳис этиб меҳнат қилган Қумқўрғон, Денов, Шеробод, Ангор, Шўрчи районлари пахтакорларининг иши таҳсинга лойиқ. Улар ҳақиқий қаҳрамонлик намунасини кўрсатиб, теримда ҳозир ҳам пешқадамлик қилмоқдалар.

Шербодлик А. Омонов, К. Эгамбердиев, музрободлик Ю. Низомов, С. Норқобилов, қумқўрғонлик С. Эсонов, Ж. Каримов, узунлик А. Тўйчиев, Ш. Тўқлиев, термизлик М. Ортиқов, А. Ғуломов, қизириқлик Ж. Рустамов ва олтинсойлик Р. Бўтаев каби механизаторларнинг ҳар бири 150—200 тоннагача пахта тердилар ва катта даромад олишди.

Мавсумда қўл теримига ҳам алоҳида эътибор берилди. Бу борада чевар теримчиларнинг меҳнати таҳсинга сазовор. Пахтакор меҳнатининг қадрланиши, рағбатлантирилиши хирмонга барака, теримга суръат киргизди. Баъзи иқтисоди бақувват хўжаликлар ҳар килограммига 50, ҳатто 100 сўмдан ҳақ тўладилар. Бу эса ҳосилни ёғин-сочинли кунларга қолдирмай саранжомлашга ёрдам берди. Сариосиёдан Ашурбиби Бойматова, Гулбаҳор Маҳмудова, Олтинсойдан Ойша Нурхонова ва Деновдан Сайёра Раҳматова каби илғор теримчилар мавсумда 8—10 тонналик хирмон уйишди. Уларнинг ҳар бири 200—500 минг сўмдан пул олдилар. Терим мавсуми пахта халқ бойлиги эканлигини яна бир бор исботлади.

Бугунги зафар онларида қумқўрғонлик деҳқонлар ишини алоҳида таъкидлаш лозим. Улар йиллик режани вилоятда биринчи бўлиб уддаладилар. 9904 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30,2 центнердан ҳосил олинди. Айни кунларда ҳам заршунослар ишни бўшаштирганлари йўқ.

Вилоятдаги ўнлаб хўжалик, минглаб бригадаларда ҳосилдорлик ўтган йилдагидан юқори бўлди. Узун районидаги «Гулистон», Қумқўрғондаги Н. Мирзаев номли, Ангордаги Ш. Рашидов номли, «Таллимарон», Музрободдаги Ч. Қувондиқов номли, А. Набиев номли, Жарқўрғондан Норали Боймуродов номли, Т. Шобуров номли, Термиздаги «Намуна» жамоа хўжаликларида ҳосилдорлик 30—40 центнерга етди.

Айни кунларда режа бажарилган бўлса-да, пахтакорлар хотиржамлик кайфиятига берилганлари йўқ. Далалардаги ҳосил теримчиларни чорлаяпти. Режадаги ҳосилнинг 20 фоизи, топшириқдагидан ортиқчасининг ҳаммаси ўзларида қолишини билган деҳқонлар суръатни бўшаштиришмаяпти. Ниятимиз республика режасига баракали ҳисса қўшишдир.

Абдуназар ТЎРАҚУЛОВ,
вилоят деҳқончилик—саноат уюшмаси раиси.

● Қизириқ туманидаги Охунбобоев номли давлат хўжалигининг теримчиси Дилором Йўлдошева уйган хирмон аллақачон 7 тоннадан ошиб кетди. У ҳозир ҳам ҳамкасблари ўртасида пешқадамликни қўлдан бермай келаяпти.

● Қумқўрғон туманидаги «Беш қаҳрамон» давлат хўжалигида тажрибали пахта усталари кўп. Бригада бошлиғи Хушбоқ Маматқулов шулардан бири. У бошлиқ жамоа аъзолари

60 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнердан хом ашё йиғиштириб олишга эришдилар.

Х. МАМАТҚУЛОВ олган суратлар.

КАСБИМ—ФАХРИМ

...БОЛАЛИКНИНГ беғубор лаҳзаларини ҳали-ҳануз ажиб эҳтирос билан эслайман. Кенг пайкалларда гулдурос солиб, экинларга ишлов бераётган ёхуд дала йўлларида енгилгина чанг кўтариб кетаётган тракторларни кўрганимда болаликка хос қизиқиш билан орқасидан узоқ қараб қолганларим куни кечагидай эсимда. Негаки, катталарга ғўзани чопиқ ва чеканка қилишда қарашиб юриб, техникага катта ихлос қўйиб қолган эдим. Тракторчилар бир дам ҳордиқ олиш учун тушликка чиққанида минг ёлвориб, трактор рулини бошқарган пайтларим кўп бўлган. Хўп... даврлар экан-да. Энди эсласам — болалик орзуларига йўғрилган ўша кунлар мен учун бир умрга қадрли, эъзозга лойиқ.

Буни вилоятимиз пахтакорлари катта зафар қучган қувончли онларда эслашимнинг боиси бор. Ҳозирги баъзи ёшлар, негадир, техникага унча қизиқишмайди. Менимча, ўзларини кўпроқ савдо-сотиққа уриб кетаяпти. Мустақил Ўзбекистонимизнинг муваффақиятларини мустаҳкамлаш учун болажонларимизни «оғирнинг устидан, енгилнинг остидан» юришга йўлланма бериш асло ярамайди. Меҳнат — барча эзгуликлар ва тўкинсочинлик — фаровонликнинг онасидир. Биз келажагимиз эгаларини меҳнатда тоблаб, тарбия берайликки, токи улар истиқлолимизнинг қадрига етишсин, унинг истиқболини таъминлашга муносиб ҳисса қўшишсин. Президентимиз соғлом авлод тарбиясини долзарб вазифа қилиб қўйган экан, меҳнат йўли—камолот чўққисига элтажагини унутмайлик.

Мен касбимдан фахрланаман. Орадан кўп сувлар оқиб ўтди. Тракторчилигим туфайли обрў-эътибор орттириб, деҳқон элимиз ишончини оқлаб келаяпман. Трактор рўлини бошқариб, элдан кам бўлмаяпман. Рўзғор тебратиб, бола-чақанинг орзу-ҳавасини кўриб яшаяпмиз. Ота-боболаримиз қадимқадимдан айтиб кетган ҳаётий нақл бор: «Ишлаган — тишлайди». Иншоолло, меҳнат қилиб—боя айтганимдек, элу юрт эҳтиромини қозонаяпмиз. Бундан ортиқ биз, оддий касб эгалари учун бахт йўқ!

Хўжалигимиз пайкалларида ҳосил ҳар йилгидан мўл бўлди. Бу —. айтишгагина осон. Пахта ўзи юмшоқ бўлса ҳам, меҳнати қаттиқ. Буни таъкидлаб ўтириш — ортиқча, деб ўйлайман. Биз деҳқончилик қилаётган жамоа хўжалигида сентябрь ойининг сўнгги ўн кунлигида ялпи машина теримига киришилди. Механизаторлар ишни мусобақа асосида ташкил этиб, ҳар куни бункерлардан 15—20 тонналаб пахта тўкдик. Пайкалнинг бошида ҳам, охирида ҳам бункер бўшатдик. Натижада жамоамиз заршунослари тиклаган дастлабки 7500 тонналик хирмонга биз ҳам барака қўшдик.

Хўжаликда ҳосилнинг асосий қисмини йиғиб-териб олиш терим агрегатлари зиммасига тушди. Биз, техника жиловкорларининг унумли ишлаши учун аввало барча зарур шарт-шароит яратиб берилди. Меҳнатимизга вақтида ва муносиб ҳақ тўлаб борилди. Чори Жумаев, Тоҳир Қурбонназаров, Чори Жадиев, Маматмурод Нормуродов каби ўнлаб ҳамкасбларим алоҳида жонбозлик кўрсатишди. Ҳар бирининг ҳозиргача бункерлардан тўккан пахтаси 150 тоннадан ошиб кетди. Мен бу рақамни мавсум охиригача камида 190 тоннага етказиш ниятидаман. Албатта, бу ниятим ҳам амалга ошади.

Нуриддин ШОЙМАРДОНОВ,
Шеробод туманидаги Улаш Туропов номли жамоа хўжалиги механик-ҳайдовчиси.

ИРМОҚЛАРДАН ДАРЁ БЎЛУР

Бу йил 1449 гектар ерда деҳқончилик қилдик.

Хўжалик жойлашган ерни асримиз бошларида Омборсой деб аташган. Денов музофотини қоқ иккига бўлиб оқадиган Қизилсув дарёсининг у тарафида бекликнинг қароргоҳи, кунботар тарафида эса дарёдан сув ичадиган Омборсой экинзорлари жойлашган. Ота-бобларимиз деҳқончилик илмини чуқур билганликлари туфайли дарё ёнбағрида мўл-кўл ҳосил етиштиришган. Муҳими шундаки, кам ердан кўп ҳосил олишган. Бутун музофотни озиқлантиришга етарли ҳосилни етиштира билганлар. Бу тажрибалар эндиликда бизга асқотмоқда.

1968 йили олий билимгоҳни тугаллаб қайтгач, дастлаб шу колхозда энтомолог-агроном бўлиб ишладим. Колхозга 1985 йили раис этиб сайландим. Ўша пайтда хўжаликнинг аҳволи оғир эди. режа бажарилмасди. Пахтазорларни ажриқ босиб кетганди. Одамлар уни йўқотишнинг чораси йўқ деган хулосага келишган. Чорвачилик ҳам ўлда-жўлда эди. Молларнинг қарийб ҳаммаси касалликка чалинганди. Елиб-югуришга, тер тўкиб меҳнат қилишга тўғри келди.

Аввало ишни кадрларни жой-жойига қўйишдан бошладим. Жонкуяр ишчан ёшларни танладик. Кузда ерни махсус плуглар билан ҳайдадик. Даладан териб чиқилган ҳар килограмм ажриқ томири учун аъзоларга пул тўлай бошладик. Шу тариқа далалар бегона ўтдан буткул тозаланди.

Кейин чорва соҳасидаги камчиликларни тугатишга киришдик. Фермалардаги барча қорамолни юз фоиз алмаштирдик. Сут топширишни эплай олмаган колхоз режадан 100 тонна ортиқ сут бера бошлади.

Ҳозир қўйчилик ва чорвачиликда кўрсаткичларимиз яхши. Йилқичилик фермамиз ҳам бор. Улар Боботоғ яйловида боқилади. Молларни алоҳида ажратиб парвариш қилиш, рацион асосида озиқлантириш туфайли ҳар куни 800 граммгача семирмоқда. Бунда бош молбоқар Йўлдош Исмоиловнинг хизматини таъкидлаб ўтиш жоиз. Ҳозир икки отар қоракўл, 5 отар ҳисори қўй, 1 отар қўчқор боқилмоқда. Учта яйловимиз бор. Отарлар қиш ва баҳор фаслида Бандихон яйловида, ёзда Сангардак тоғ ёнбағрида, кузда Боботоғ этакларида боқилади. Чўпонларга зарур шарт-шароит яратиб берилган.

Чорвадор учун қулай келадиган қиш йўқ. Унга пухта ҳозирлик кўриш, ем-хашакни мўл жамлаш лозим. Биз бу борада ҳам тараддудимизни кўриб қўйганмиз. Мўлжалдаги 2640 тонна ўрнига 3700 тонна ем-хашак тайёрлаб қўйдик. Айни кунларда бостирилаётган силос режадагидан ортиқ. Молхоналар тўла таъмирланган.

Ўтган йили ғалладан гектаридан 38,5 центнердан ҳосил олган эдик. Бу йил 40 центнерлик режани мўлжал олдик. Режадан ортиқча етиштирилган ҳосилнинг 40 фоизи пудратчининг ўзига қолади. Сомон ҳам худди шундай. 10 гектар ерни ижарага олган пудрат эгаси режадан 5 центнердан зиёд хирмон кўтарса, 2,5 тонна дон ва шунча сомон олади.

Уруғлик пахта етиштириш билан ҳам шуғулланамиз. Жорий йилда 860 гектар ерга «Бухоро-6» навли чигит қададик. Пахтакорларимиз 2650 тонналик хирмон яратишди.

Хўжалигимиз тараққиёт сари дадил қадам ташламоқда. Мустақиллик деҳқону чорвадорга ҳам эркинлик берди. Одамлар руҳида, меҳнатида, турмушида жонланиш пайдо бўлди. Меҳнатига яраша ҳақ тўланаяпти. Кўпчилик уй-жойли, томорқали бўлди. Уларнинг келажакдан умидлари катта.

Эшмурод ХУЖАМБЕРДИЕВ,
Ш. Қобилов номли жамоа хўжалиги бошқаруви раиси.

Ҳазорбоғ — юзлаб жилғаларнинг бирикувидан ҳосил бўлмиш азим Сурхон дарёсининг ўнг соҳилида, буюк Ҳисор тоғининг узвий давоми — Вахшивор тоғларининг қуйи этакларида жойлашган. Асли «Ҳазорбоғ» «мингта боғ», деган маънони англатишининг ўзиёқ, бу қутлуғ замин қут-барака сарчашмаси эканлигидан далолат беради. Билъакс, 30-йилларда ташкил этилган 19 та қалдирғоч совхоздан бири — ана шу «Ҳазорбоғ». Ҳа, таваллудига олтмиш тўрт йил тўлаётган бу хўжалик тарихан ўтган давр мобайнида давлатга етиштириб берган пахтасининг ўзи 650 минг тоннадан ошиб кетди.

Хўш, «Ҳазорбоғ»ликлар деҳқончиликнинг жорий йилида меҳнат китобини қандай залворли ютуқлар билан безаб, унга қандай сарҳисоб рақамларини битишмоқда? Хўжалик деҳқонларининг бугунги саъй-ҳаракати, кайфияти қандай?

Биз мазкур хўжалик меҳнат аҳли ҳузурида бўлганимизда улар барча жабҳаларда пешқадамлар сафида бораётганлигига ишонч ҳосил қилдик. Бободеҳқонларимизнинг қувончлари ҳам, ташвишлари ҳам бисёр. Зеро, пахтакорнинг ютуқлари, ўзига хос муаммолари ғўза шохларидаги чаноқлардай кўп.

Пахтақайнар пайкаллар бу йил 2.843 гектар майдонни ташкил этди. Майдоннинг асосий қисмига уруғлик пахта экилди. Айни шундай улуғвор вазифа — «Ҳазорбоғ»ликлар зиммасида. Кўзланган марра ҳам чакки эмас. Улар ҳар гектар ердан 33 центнердан хирмон кўтариб, республикамиз мустақиллигининг икки йиллиги кенг нишонланган хосиятли йилда 10 минг тоннадан зиёд сифатли хом ашё етиштиришга ва йилни ёруғ юз билан якунлашга азму қарор қилишганди.

Хўжалик заршунослари йиғим-теримни туманда биринчилар қаторида бошладилар. Мавсумга 60 та терим, 30 та кўрак чувиш агрегати, 100 та транспорт трактори ва 153 та тележка ҳамда бошқа кўплаб техника воситалари олдиндан тахт қилиб қўйилди. Аслида тадбиркорлар ҳар йили ҳам шундай иш тутишади. Бу йил ҳам хўжалик жамоа йиғилишида маъқулланган тадбирлар асосида иш кўрилди. Шу боис теримнинг дастлабки кунлариданоқ, суръат ва сифат юқори бўлди. 4.884 киши теримга сафарбар этилди. Кўпмингкилограммчилар ташаббуси кенг қулоч ёйди. Манфаатдорлик, албатта, биринчи ўринга қўйилди. Натижада ҳар куни йиллик режанинг 2,5-3 фоизи миқдорида пахта тайёрлашга эришилди.

КАТТА ТЎЙ

Ҳосилни машинада теришга ажратилган майдонларга 45 тадан то 50 тагача терим агрегатлари киритилди. Суръатга суръат қўшилди. Жўра Турсоатов, Мингтўра Мисиров, Акбар Бўриев, Тошмир Бойбутаев, Ўктам Авазов, Абдурашид Қулназаров сингари «пўлат от» чавандозлари хирмонга барака киритишда ҳамкасбларига ўрнак бўлдилар. Бугунги кунда ҳар бири 100-120 тонналик хирмон уйган азаматлар ҳам шулардир.

Хўжаликнинг Ҳусан Мирзақулов етакчилик қилаётган бригадаси аъзолари аллақачон довон ошган бўлса-да, жамоа далаларида ҳали ҳосил мўллигидан кўз қувонади. Биз хирмон бошида Бойир Маматқулов, Ўрол Мусурмонов, Рўзи Бобомуродов сингари серғайратларни қизғин иш устида учрадик. Бу йил миришкорлар даласига барака-қут инибди. Бригаданинг пахта майдони 53 гектар. Режа 10 октябрь куни уддаланди. Улар мўлжалдаги 178 тонна ўрнига 180 тоннадан зиёд дур-жавоҳир териб, давлатга топширишди. Эҳ-ҳе, ҳосил далада тағин қанча!

Панжи Мисиров бригадаси азаматлари ҳосилдорликни 34 центнерга етказиш учун астойдил тер тўкишди. Чигитнинг «Наманган-77» нави юксак аҳдга монанд серҳосил, тезпишар ва толаси пишиқлиги билан бу ердагиларга қўл келмоқда.

Асл деҳқон кузни соғиниб яшайди. У бу фаслга омон-эсон етдими, бас, яратганга шукрона айтиб, бир паслик ҳордиқ пайтида ёхуд ишга енг шимариб киришишдан олдин олис-олисларга нигоҳ ташлайди. Биз ҳам бободеҳқонга қўшилиб, бир зум атрофга ўйчан боқамиз. Пайкалда «зангори кема» сузаяпти. Уни донгдор механизатор Акбар Бўриев бошқараяпти,

— 16 йилдан бери шу пайкалда тер тўкаман, — деди у. — Умр йўлдошим ҳам шу далада ишлайди. 3 нафар фарзандимиз бор. Асли техникага устозим Авлиёқул бобо меҳр уйғотган. Куз мавсумини пахта териш билан ўтказаман. Шу кунгача 95 тонна териб, хирмонга тўкдим. Теримнинг ўзида даромадим 500 минг сўмдан ошади.

Войит Раймов бригадасида катта тантана устидан чиқдик. Ҳаваскор санъаткорлар авжи пардаларда қўшиқ куйлаяпти. Биз шу ерда Ўзбекистон пахтачилик илмий текшириш институтининг Бош директори Шукур Иброҳимовни учратдик. Мазкур илмгоҳ кўп йиллардан буён «Ҳазорбоғ» давлат хўжалиги деҳқонлари билан ҳамкору ҳамнафас. «СоюзНИХИ-11» нави олимлар тавсияси билан бу йил хўжаликнинг учта бригадаси далаларида синовдан муваффақиятли ўтиб, омад келтирди.

Войит Раймов бошлиқ миришкорлар 39 гектар ерга шу уруғдан экишган эди. Ҳосилдорлик кўзда тутилганидан ҳам зиёд бўлди: 34 центнерлик режа аллақачон ортда қолди. 45-50 центнерга етказамиз, дейишмоқда азаматлар. Буни Хуррам Мирзаев, Шоди Раймов, Абдухолиқ Эшматов, Абдураҳмон Раймов, Насиба Раймова, Ойсанам Мирзаева, Озода Эшматова сингари бригаданинг фаол аъзолари ҳам тасдиқлашди.

«Ҳазорбоғ»да бугун катта тўй. Биргина шу хўжалик пахтакорлари туманнинг йигирма беш фоиз пахтасини қабул пунктларига топшириб, катта зафар қучишди.

Абдулла ТУРДИЕВ,
Абдуғаффор ОДИНАЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

ОЙДАЙ БАЛҚИБ...

Сурхон қуёши бепоён пахта далаларида мўл-кўл нур сочди. Пайкалларда шиддатли меҳнат сururидан янада жонланиб кетган палла эди. Бир-биридан чаққон теримчи қизлар эгатлараро ойдай балқиб пахта теришаётир. Кўпмингкилограммчи чеварлар — Мавлудаой, Шаҳриой, Иқболхон ва Кимёхонлар бир ғайратига ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилишаяпти, уларнинг ғайратига яраша аҳди ҳам баланд. Биз хирмонда — тарози бошида бу чевар теримчиларни бир фурсат даврага чорладик.

— Хирмонингизга барака! Ҳорманглар энди!

— Раҳмат! Саломат бўлинг!

— Кўриб турибмиз — кайфиятингиз аъло.

— Бўлмасам-чи, ахир бугун бригадамиз маррага етди. Бу ютуққа ўзимизнинг 6-7 тонналик улушимизни қўшдик. Ҳали эса даламизда ҳосил мўл. Ана шу ҳосилни ёғин-сочинга қолдирмай йиғиб-териб олсак деймиз.

Денов туманидаги Бобур номли жамоа хўжалигининг Анорбой Намозов бошлиқ бригадаси далаларида шу куни ўзига хос тантана устидан чиқдик. Теримчи қизларнинг самимийлиги, ўктам ва шўххандонлиги, эзгу ният йўлидаги фидокорлиги кўнглимизда эҳтиром туйғусини уйғотди. Бригада етакчиси Анорбой Намозов деҳқонча залворли қадам ташлаб, пайкалдан чиқиб келди.

Бригада деҳқонлари жорий йилда 68 гектар майдонда мўл-кўл ҳосил етиштиришди. Улар илк зафар қучган кунгача ҳар гектар ердан режадаги 29 центнер ўрнига 32 центнердан хирмон уйишиб, давлат хазинасига 214 тонна сифатли хом ашё етказиб беришди.

— Насиб этса, яна ҳар гектар ердан 6 центнердан ҳосил йиғиб олиб, мавсумда 38 центнердан хирмон тикламоқчимиз, — деди Анорбой ака.

Шарифа АЛИЕВА.

● Музробод туманидаги Райим Бўриев номли жамоа хўжалиги заршунослари теримда пешқадамлар сафида боришди. Ҳосилнинг асосий қисми техника ёрдамида саранжомланди. Мавсумда Сафар Жўраев (чапдан), Элмурод Мирзаев, Маҳмуд Жўлиев, Ҳиммат Бердиев каби суворийларнинг ҳар бири 150 тоннадан оқ олтин териб тўкдилар.

●

● Шеробод туманидаги Владимир Қодиров номли жамоа хўжалиги заршунослари йиллик топшириқни вилоятда биринчилардан бўлиб уддаладилар. Ҳар гектар ердан режадаги 31 центнер ўрнига 40 центнердан сифатли саноат хом ашёси йиғиштириб олинди. Жамоа хўжалиги бошқаруви раисининг муовини Янгибой Пардаев (чапдан ўнгга), механизатор Тошбўри Холбўтаев, бригада бошлиғи Нормамат Шароповлар зафар шодиёнаси кунларида янада масрур.

«КАМБАҒАЛ ДЕҲҚОН» ЙЎЛИ

Тирик мавжудот борки, ўз тирикчилигини деҳқон меҳнатидан вужудга келган неъматдан ўтказади. Шу боис деҳқон, унинг заҳматли меҳнати беқиёс қадрланади.

Бобо деҳқон меҳнати, унинг турмуш тарзи, яратувчилик маҳоратининг сирлари, жамиятда тутган ўрнини холисанилло ёритиш, кўз-кўзлашнинг ўзи инсоний қадриятларни белгилайди. Бу олижаноб ишда матбуотнинг хизмати алоҳида аҳамиятга молик.

Доноларимиз ана шу ўта муҳим томонларни ўйлаб деҳқон матбуотини таъсис этиб, бағоят хайрли иш қилган эдилар. Бу нарса ҳозирда қишлоқ меҳнаткашлари — деҳқонлари, замин заҳматкашларига ғоя улашувчилик, фикр тарқатувчилик вазифасини бажараётган «Қишлоқ ҳақиқати» газетаси орқали амалга оширилаяпти. Агар жоиз бўлса, ушбу газета ўзбек деҳқончилигининг бутун оламини ўз саҳифаларида атрофлича ёритиб келаётган республика қишлоқ хўжалигининг ягона ойнасидир.

Ана шундай катта ғоявий қуролнинг келиб чиқиши, босиб ўтган йўли, бажарган вазифалари билан қизиқишни истайсизми? Марҳамат. Ушбу газетанинг келиб чиқиши жанговар йиллар зарварақлари билан боғланиб кетган.

Бир вақтлар, ўлкамизда очарчилик, қўпорувчилик каби бедодликлар бошланиб кетди. Қийин аҳволдан чиқиш учун деҳқончилик, қишлоқ хўжалигини жадал ривожлантириш даркор эди. Бу муҳим ишни амалга ошириш бошлаб юборилди. Вазифа: хўжалик ходимлари ишини, деҳқонларимиз меҳнати, турмуш тарзини кенг тарғиб этиб бориш эди. Бунинг учун матбуот, алоҳида қишлоқ хўжалик матбуоти, аниқроғи, кундалик газета керак эди.

Шу сабабли 1924 йилнинг 12 июнидан бошлаб «Туркистон» газетасига илова тариқасида истеъдодли ижодкор Комилжон Алимов ҳамда ташкилотчи журналист Муҳаммад Ҳасанлар мутасаддилигида «ДЕҲҚОН» газетаси чиқа бошлади.

Газета дастлаб таҳрир ҳайъати имзосида чоп этилди. У ҳафтада бир марта дастлаб 4 саҳифа, кейинчалик 8 бетлик бўлиб катта форматда чиқди. Илова газетада Ғайратий, Зариф Башарий, Насриддин Хўжаев, Эрмат, Тошпўлат, И. Иномов каби таниқли журналист ва шоирлар қатнашдилар.

«Деҳқон»нинг 1-сонида Исмоилзоданинг мақоласи берилиб, унда қуйидаги фикрлар баён этилган эди: «Қишлоқни қаноатлантириш учун қишлоқ ва деҳқонларнинг ижтимоий турмушларидан, уларнинг нуқсонларидан, илмий юксалишларидан, шунингдек, қишлоқ рўзғор хўжалигига оид дастурлар, экинчилик ва зироатга оид маслаҳатлар, зарарли ҳашорат билан курашиш йўллари, мол боқиш ва чорвачиликка тегишли маълумотлар, соғлиқни сақлаш ва ахлоққа оид насиҳатлар бериб турадиган мукаммал бир деҳқон газетаси чиқаришни «Туркистон» идораси керак топиб, ҳозирча ҳафтада бир марта бўлса ҳам «Деҳқон» газетасининг 1-сони майдонга ташланди».

Кейинчалик мазкур илова асосида 1925 йил 10 февралдан бошлаб бир неча сон «Колхоз йўли» номи билан чиқа бошлади. У мустақил ҳолда фаоллик кўрсата борди.

Тарих зарварақлари

Орадан сал ўтмай газетанинг номи «Камбағал деҳқон» бўлиб чиқа бошлади. Бу газета энди Ўзбекистон Фирқа Марказий қўмитаси ҳамда Ўзбекистон Қўшчи уюшмаси Марказий қўмитасининг ғоя ва фикр тарқатувчиси — органи сифатида иш кўрди.

Газетага дастлаб таҳрир ҳайъати бошчилик қилди. Сўнгроқ Комилжон Алимов, ундан кейин Маннон Рамзи ва Қосим Сорокинлар муҳаррирлик қилдилар. Аъзам Айюб масъул котиб ва асосий мутасаддилардан эди.

Газета саҳифаларини варақлар экансиз, улардаги ранг-баранг мақола ва хабарларнинг жойлаштирилишдаги журналистик маҳоратнинг юксаклигига қойил қолмай иложингиз йўқ. Айниқса, унда жойлардан келган ишчи-мухбирларнинг материаллари кўплаб бериб борилди. Уларни ўқиб қишлоқ ҳаёти, деҳқонлар турмуш тарзи кенг ёритиб борилганига шоҳид бўламиз. Айниқса танқидий ва ҳажвий материалларнинг, публицистик мақолаларнинг кўп ва пухталиги диққатни тортади. Газетанинг бундай ўқимишли, дид билан чиқиши учун масъул котиб Зариф Башарий, Аъзам Айюблар жонбозлик қилдилар.

Мана, газетанинг ўша давр сонларининг баъзиларида чоп этилган айрим материалларни ўқинг-а, ўзингиз хулоса чиқарасиз.

«Камбағал деҳқон»нинг 1926 йил 22 январь сонида Носир Сайдийнинг ер ислоҳотига бағишланган «Батрак ашуласи» шеъридан қуйидаги сатрларга кўзимиз тушди:

Умримиз ўтар эрди, ёзу
қишда бойларнинг
Хизматида тинмасдан,
қолмағонди дармонлар.
Дилларида бир зарра йўқ
эди мурувватдан,
Қамчилаб, уриб, қийнаб
бергай эрди сўнг нонлар.

Газетанинг ўша йил 30 январь сони 1-бетида «Шўро жумҳуриятлари Иттифоқининг ёт элатлар билан алоқалари қандай?» номида бош мақола, 5-бетида «Трактор билан ер ҳайдашга янги баҳо», 6-саҳифада «Деҳқон рўзғорига янги ёрдам», «Қачон биз чет мамлакатлардан пахта олишни тўхтатамиз?» каби ўткир мақолалар жой олган. 12 май сонида эса «Ялқов раис «Қўшчи»да турмасин» сарлавҳасида материал берилган. Орадан сал вақт ўтгач мақолага: «Тошкент тумани, Янгийўлкент Саидота овулининг «Қўшчи» ташкилоти 1921 йилда тузилган бўлса-да, шул вақтгача бир нарса қилғонининг дараги йўқ. Бу қўшчи аъзоларидан жон куйдириб ишлагувчилар бўлмағонидан бўлса керак... Раис қўшчи аъзоларидан йиғиб олғон аъзолик ҳақидан 80 сўмча пулни еб қўйиб қочиб юрди. У ишдан ҳайдалди...», деб жавоб берилган.

Ёки «Камбағал деҳқон»нинг 1927 йил 6 октябрь сонида «Дангаса қўшчи раис ишдан ҳайдалди» сарлавҳали хабарда шундай ёзилган:

«Термиз район Қўшчи ташкилотининг ишлари яқинда текширилиб кўрилди. Натижада қуйидагилар маълум бўлди: 1927 йилда Термиз район Қўшчи қўмитасиға Маконов деган биров раис бўлиб белгиланган. Бу акамиз шу қадар дангаса эканки, ташкилот ишини текширган комиссия ишнинг боши-кетини тополмай сарак бўлди. Қўшчи аъзоларининг маълум рўйхати йўқ, раис қўшчи қўмита президиум аъзоларини билмайди. 9 ой бадалида бир марта ҳам мажлис бўлмаган...

Маконов қўшчи ташкилотидан ҳайдалди. Бутун қишлоқ ячейкаларини янгидан сайлаб чиқиш ишига киришилди».

Шу нарсани алоҳида таъкидлаш керакки, давр тақозоси билан ўша пайтларда «Камбағал деҳқон»нинг ҳар бир сонида эълон қилинган кўпчилик материаллар мухбирлар ва ходимларнинг тўла имзолари билан чиқмасди. Ўткир тиғли мақола ва хабарлар кўпинча кишиларнинг номларининг бош ҳарфи, таҳаллуслар имзолигида босиларди. Масалан, ушбу газетанинг 1927 йил 6 октябрь сонида «Сайёҳ мухбир», «Шайдо», «Айн», «Мерган», «Қайғули, «Ачингучи, «А. А. А.», «В. Қ.», «Ф», «А.Т.» сингари йигирмага яқин имзода мақола, хабарлар босилган.

«Камбағал деҳқон» газетаси 1931 йилдан эътиборан «Колхоз йўли» номи билан ўз йўлини давом эттирди.

Хуллас, 1974 йилнинг 1 январидан эътиборан чиқаётган «Қишлоқ ҳақиқати»нинг туғилиши, ривожи, тарихи ўша 1924 йилнинг 12 июнидан бошлангаилигига энди шубҳа қилмасангиз ҳам бўлади.

Замон зайли билан, иқтисодий қийинчиликлар сабабли 1935 йилдан тўхтатилган ўша «Камбағал деҳқон» ўн бир ярим йил фаолият кўрсатди. Бу давр ичида ҳафтасига уч мартадан чиқиб келган газета ҳаммаси бўлиб 1.1153 сонни ташкил этди.

Ҳайдарали УЗОҚОВ,
фан номзоди, доцент.

Қутлаймиз

Ҳурматли Шерали Ашуров!

Сизни қутлуғ олтмиш икки ёшингиз билан Риштон районидаги Мамасиддиқ Келдиев номли жамоа хўжалиги бошқаруви, касаба уюшмаси қўмитаси, барча ҳамқишлоқларингиз ва қариндош-уруғларингиз номидан чин дилдан муборакбод этамиз. Хўжалигимизнинг барча аъзолари Сиз қарийб ярим асрдан бери сидқидил меҳнат қилиб келаётганлигингизни, кейинги йилларда шогирдларингиз билан катта мевали боғ ва лимонзор барпо этганлигингизни эътироф этадилар. Ҳаётингиздаги қувончли кунда табриклар эканмиз, Сизга сиҳат-саломатлик, узоқ умр, хонадонингизга тинчлик-хотиржамлик тилаймиз.

Қадрли Салоҳиддин Зайниддинов!

Муборак эллик ёшингиз билан Шаҳрисабздаги 8-такси саройи маъмурияти, касаба уюшмаси қўмитаси, ҳамкасбларингиз ва барча ёрбиродарларингиз номидан йўлланаётган ушбу табрикномани қабул қилинг. Ўттиз йилдан ортиқ вақтдан бери шарафли ва масъулиятли ҳайдовчилик касбини эъзозлаб, йўловчиларга сидқидил хизмат қилиб келаётганлигингиз туфайли эл-юрт ҳурматига сазовор бўлганлигингизни жамоамиз яхши билади

Ярим аср юзини кўрганингиз билан қутлар эканмиз, Сизга сиҳат-саломатлик, оилангизга қут-барака тилаб, йўлингиз доимо бехатар бўлсин, деймиз. Турмуш ўртоғингиз Адолатхон ая Қодирова билан тарбиялаётган беш нафар фарзандларингиз хонадонингизнинг муносиб ворислари бўлишларини тилаймиз.

Барчамиз учун меҳрибон ва азиз Анабиби Раҳимберганова!

Сиз ёруғ дунёга кўз очган улуғ айёмингиз билан чин юракдан муборакбод этамиз, Оллоҳ Таоло тани жонингизни соғ, умрингизни узоқ қилсин. Ёш авлодга таълим-тарбия бераётган, Сиз билан бир ёстиққа бош қўйган турмуш ўртоғингиз иккалангиз қўша қариб, барча орзу ҳавасларингизга етишларингизни тилаймиз. Кўп йиллардан бери бош ҳамшира сифатида сидқидил хизмат қилиб келаётган ишхонангиз — Шовот болалар шифохонасидаги ҳурмат-эътиборингиз янада ошишини ният қиламиз.

Қариндош-уруғлар, барча ёру биродарлар номидан — укангиз Озод, қизингиз Тозагул.

ЎЗБЕКИСТОН—ТУРКИЯ ЛИЦЕЙИ

Хоразм вилоятининг Хонқа туманида меҳмонхонада хизмат кўрсатиш ва сайёҳлик бўйича мутахассислар тайёрлайдиган Ўзбекистон-Туркия лицейи очилди.

Тест усулида ўтказилган мураккаб синов туман марказидаги йигит-қизларнинг энг муносибларини аниқлаб берди.

Лицейда ўқувчилар ўзбек, турк ва инглиз тилларини чуқур ўрганишдан ташқари, замонавий меҳмонхона хўжалиги, сайёҳларга хизмат кўрсатиш санъатини ҳам эгаллашади. Ўқув дастурига одоб-ахлоқ қоидалари, зеҳнни ўстирувчи махсус машқлар ҳам киритилган.

Лицейчилар Туркиянинг энг яхши меҳмонхоналарида тажриба ўрганадилар.

(ЎзА).

Қўли гул чеварлар ҳунари ҳамиша ардоқлаб келинган. Олтиариқ туманидаги «Шаҳноз» тўқувчилик фабрикаси 1-бўлимининг моҳир ишчиси Лолахон Усмонова ҳам ана шундай ажойиб ҳунар соҳибаларидан ҳисобланади. У тўқиган эркак ва аёлларнинг бежирим жемпирларини қўлга олиб томоша қилгингиз келади. Ойлик режасини 110—115 фоизга бажараётган Лолахон ҳамкасбларига ибрат бўлаяпти.

Ҳ. МЕЛИБОЕВ олган сурат.

КЎҲНА КОРХОНАНИНГ ЯНГИ ҚИЁФАСИ

Тошкент ёғ-мой корхонасида негадир осойишталик, чигит ёғининг муаттар ҳиди хушбўй анқийди. Баъзи корхоналарда берсанг ейман, бермасанг ўламан қабилида иш тутиб, осмонга қараб нолиб туришади. Ҳолбуки, бозор иқтисодиётининг асосий шарти ташаббускорлик, ишбилармонлик, билимдонлик кўрсатишдир.

Экстракция тармоғи бошланиш қисмида бир неча ишчи тўпланган. Улар ниманидир ўлчашар, чамалашар ва нималарнидир бир-бирига тушунтиришарди. Яқинроқ борганимизда қуйидаги гап-сўзларни эшитдик:

— «Янги уй қурмай туриб, эскисини бузманг!» деб бежиз айтилмаган. Бу сўзларнинг тагида олам-олам маъно бор. Биз ҳам ана шу ҳикматга амал қилиб, экстракция тармоғини бузмасдан, аввал шу жойда янгисини барпо қиламиз, ана ундан кейин эскисини ўзгача ускуналар билан жиҳозлаймиз.

Корхона раҳбари Бахтиёр Қодиров ишчилар билан бир сафда, қўлни-қўлга бериб, тер тўкиб меҳнат қилаётганлиги шундай юзидан, кўзларидан билиниб турибди. Яна бир карра ўзи ўлчаб, атрофдагилардан сўради:

— Қани, сизлар бу гапга нима дейсизлар? —сўнг фикрини давом эттирди. — Америконинг «Гассен Энтерпрайсиз, Краун Айрон Уоркс» компанияси билан шартнома тузиб, улардан янги экстракция ускуналари олмоқчимиз, корхона учун фақат иқтисодий фойда, яъни бензинни тежайди, маҳсулот ҳажми ва сифатининг оширилишига, иш жараёнининг узлуксиз давом этишига ижобий таъсир қилади. Ана шу ускуналар учун бу жойдан бино солмоқчимиз...

Корхона директори Бахтиёр Турғунович Қодировнинг фикрларини ишчилар маъқуллашди. У билан қайта таъмирлаш ишлари хусусида суҳбатлашдик:

— Май ойиданоқ тайёргарликни бошлагандик. Таъмирчилар гуруҳи, бажарилган ишларни қабул қилиб олиш ҳакамлиги тузилди. Бошқа ишчиларни ҳам идишларни, омборхоналарни, корхона худудини тозалашга жалб этдик. Натижада 2 сентябрдан қишки мавсум учун тўлиқ таъмирлашга киришдик. Асосий эътибор, ишга яроқсиз ускуналар, қувурлар, дастгоҳларни янгилаш, ёнғин чиқиш ҳолларини бартараф қилиш, атроф-муҳитга етказиладиган зарарни камайтириш, иш унумини, маҳсулот сифатини яхшилаш, хуллас, 15—20 йилдан буён қаровсиз ишлаётган барча анжомларни текширувдан ўтказишга қаратдик.

Форпресс тармоғидаги қора мойни совутиш тизими, 4 та редуктор, бензин сақлаш омборига қўшимча яна 50 метр куб сиғимли ёқилғи идиши, конденсатни қайтариш, кунжарани намлаш тизими, оқлаш ускунаси учун конденсат ва хом ашёни юбориш линиялари, сода учун идиш, водородли компрессор, кунжарани юклаш бўлимига намлаш ҳамда 1-омборда ёнғинни ўчириш тизими, автоматлашган ёғ юклаш тизимлари ва бошқалар корхона учун тамоман янгилик ҳисобланса, қуйидагилар эса янгиланганлари: 9 та дастгоҳ, 20 дона редуктор, 300 пагон метр тасма, 2400 пагон метр қувур тармоқлари эскириб, иш бермай қўйганлигидан алмаштирилди.

Бундан ташқари табиатнинг мусаффолигига, одамлар соғлигига зарар келтирмаслик чоралари ҳам кўрилди. Шу мақсадда бир қанча ҳаво сўриш, ҳайдаш тизимлари, чангтутгичлар ўрнатилди. Оқова сувларнинг таркибидаги ифлос моддаларни ушлаб қолиш ускуналари ҳам шулар жумласидандир.

Таъмирлаш жараёнида Президентимиз Ислом Каримовнинг саъй-ҳаракатлари туфайли Ватанимизга Малайзиядан юборилаётган пальма ёғи қабул қилинди ва қайта ишлашга тайёрланди. Пальма ёғи олиб келиниши муносабати билан маҳсулотларимиз тури ҳам хилма-хиллашди. Янги технологиялар вужудга келди. Айни дамда «Нафосат», «Соя—пальма», «Нилуфар», «Дилафрўз», «Саломатлик», «Пальма», «Парҳез» каби номларда дармондорилар билан бойитилган маргаринлар ишлаб чиқарилади.

— Бахтиёр Турғунович, ютуқларнинг салмоғини қайси кўрсаткичларда кўриш мумкин?

— Бугунги кунда маҳсулотнинг суммасини кўрсатиш ҳам гўёки барча иш жойидалигини англатиши мумкин. Бироқ, мавжуд имкониятлардан фойдаланиб халқимиз дастурхонини тўкин қилишга, маҳсулот ҳажмини кўпайтиришга бел боғлаганлигимизни тонналарда кўрсатиш таскинли деб ўйлайман. Маргариннинг ўтган даврдаги режаси108 фоизга адо этилди ёки 27500 тоннага етди. Бу ўтган йилдагидан 6500 тонна кўп. Майонез режаси 102,3 фоизга, доғланган ёғ режаси 110,7 фоизга адо этилди. Доғланган ёғ 2828 тонна, ёки 1992 йилдагидан 1000 тоннага ошиқ бўлди. Тозаланган ёғ режаси ҳам 115,4 фоизга бажарилди. Шунингдек, тежоғлининг иши бежоғли деганларидек, ҳозирги тақчил бир пайтда ортиқча сарф-харажат ҳар қандай корхонани ҳам жар ёқасига олиб келиши турган гап. Бунинг учун тежамкорликка ҳам эътибор бериш зарур. Мана, экстракция тармоғидан 200 тоннага яқин бензин, ерга тўкилиб исроф бўлишининг олди олиниши туфайли 66,5 тонна ёғ, 34 тонна чигит, оқартиришда қўлланадиган 39 тонна ишқор тежаб қолинди. Буларнинг эвазига ишчиларга мукофот тарқатилди. Август ойида ҳар бир ишчига берилган пулнинг умумий суммаси ўртача 82 минг 343 сўмни ташкил этди. Бундан ташқари сабзавот харид қилиш учун яна 50 минг сўмдан қўшимча ҳам берилди. Корхонага ишга киришни хоҳловчиларнинг ҳам сони ортиб бормоқда. Кейинги вақтда яна 160 киши ишга қабул қилинди ва ишчиларнинг сони 1,5 минг нафарга етди. Бундан буёғига корхона фаолиятини янада яхшилаб, жаҳон андозасидаги маҳсулотлар ишлаб чиқаришни мўлжаллаб турибмиз. Шунинг учун ҳам Болтиқбўйидан келган «Линаси Виза» компаниясига валюта эвазига кунжара сотишга шартнома туздик. Ахир, жаҳон андозасидаги маҳсулот жаҳон андозасидаги дастгоҳларда ишлаб чиқарилади. Улар эса валютага берилади. Демак, «Линаси Виза» билан ҳамкорлигимиз, шубҳасиз, фойдадан ҳоли бўлмайди.

Биз корхонага дастлаб келганимизда «осойишталик»дан ажабланганлик. Лекин, бунинг маъносини сўнг англадик. Келажаги буюк Ватанимиз икки йилдан кўпроқ вақтдан буён мустақил ҳаёт кечирмоқда. Энди олдимизда жуда кўп вазифа бор. Биринчидан хом ашёни тайёр маҳсулотга айлантириш тармоқларини ривожлантириш, бунинг учун барча имкониятларни ишга солиш, Ватанимиз равнақига ҳисса қўшиш. Афсуски, тайёрга айёрликни хуш кўрувчи, тақчилликдан фойдаланиб турли хил иғволарни гапириб юрувчи, ишнинг олдинга юришига кўмаклашиш ўрнига орқага тортувчи кишилар ҳам йўқ эмас. Уларнинг ҳар бир хатти-ҳаракатидан ношукурлик, сўзларидан умидсизлик ёғилиб туради. Ана шундай кишиларга қарата, мустақилликнинг улкан одимлари бундай шарпаларга парво қилмай одимлайверишини, худо хоҳласа, юртимиз фаровон бўлишини ҳайқириб айтгинг келади. Ҳадиси Шарифда «яхши гаплардан гапиринглар!», ойнинг ўн беши ёруғ бўлса, ўн беши қоронғу дея таъкидланган экан. Бундан чиқадики, буюк маънавий синов дақиқаларида бетараф турмасдан сабру қаноатни бошга тож қилиб қорин қайғуси учун, ўткинчи ҳою-ҳаваслар учун эътиқоддан, миллат манфаатидан, Ватандан воз кечмасликка даъват этилади.

Тошкент ёғ-мой корхонасида биз умидсизлик, тушкунлик бир ёққа йиғиштириб ташланиб, юртимиз равнақига амалий ҳисса қўшишга ўтилганининг гувоҳи бўлдик. Ким-да-ким, эзгу ниятни дилга тугиб лочин каби талпинса, шубҳасиз, кўзлаган мақсадига эришади. Буни Бахтиёр Қодиров олиб бораётган тадбиркорлик ишларида, жамоанинг фидокорона меҳнатида кўрдик. Улардан ўрнак олувчилар, истиқлолни амалий ишлари билан мустаҳкамловчилар сафи янада кенгайишига ишончимиз комил.

Тўлқин ЁРҚУЛОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

МАТБУОТИМИЗНИ ҚЎЛЛАБ—ҚУВВАТЛОВЧИ ЖАМҒАРМАНИНГ ҲИСОБ РАҚАМИ ОЧИЛДИ

Президентимиз И. А. Каримовнинг шу йил 25 августдаги Фармони билан газета ва журналлар фаолиятини такомиллаштириш, уларнинг нормал фаолият кўрсатиши учун зарур шарт-шароит яратишда, босмадан чиқариш ва тарқатиш билан боғлиқ молиявий, моддий-техникавий масалаларни ҳал этишда амалий ёрдам бериш мақсадида Ўзбекистон матбуотини қўллаб-қувватлаш юзасидан махсус жамғарма ташкил этилди. Жамғармани ташкил этишда Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси, республика газета ва журналлари бош муҳаррирларининг Кенгаши, «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни, Журналистлар уюшмаси, Халқ таълими вазирлиги «Истеъдод» жамғармаси, Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ва бошқа ташкилот, муассаса ҳамда йирик корхоналар ташаббус кўрсатдилар. Жамғарманинг ҳозир 60 га яқин таъсисчилари бор.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида Ўзбекистон матбуотини қўллаб-қувватловчи жамғарма рўйхатга олинди ва унга 153 рақамли гувоҳнома берилди. Тўла хўжалик ҳисобида иш юритадиган жамғарма юридик шахс ҳуқуқига, мустақил балансига ва банкда ҳисоб рақамига эга.

Ўзбекистон Республикаси Саноат-қурилиш банкининг Меҳнат бўлимида жамғарманинг ҳисоб рақами очилди. Жамғарма таъсисчилари, матбуотга ёрдам кўрсатишни лозим топган бошқа вазирликлар, идоралар, бирлашмалар, концернлар, корхоналар, жамоа хўжаликлари, муассаса ва ташкилотлар, шунингдек, жумҳуриятимиз фуқаролари пул маблаги ва хайрия бадалларини энди бемалол жамғарма ҳисоб рақамига ўтказишлари мумкин. У қуйидагича:

Ҳисоб рақами: 042700808.
Код рақами: 172627315.

Ўзбекистон матбуотини қўллаб-қувватловчи жамғарма бошқаруви.

Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалиги вазирлиги
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ АГРАР УНИВЕРСИТЕТИ
1993 йил ҳисобига қуйидаги ихтисослар бўйича
АСПИРАНТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ БЎЛИМ: қишлоқ хўжалик мелиорацияси, ўсимликларни ҳимоя қилиш, халқ хўжалиги ва унинг тармоқларининг иқтисоди, иқтисодий кибернетика.

СИРТҚИ БЎЛИМ: ТУПРОҚШУНОСЛИК, ўсимликшунослик, ипакчилик.

Аспирантурага кирувчилар аризани университет ректори номига қуйидаги ҳужжатлар билан бирга топширишади: шахсий варақа, таржимаи ҳол, иш жойидан тавсифнома, чоп этилган илмий ишларининг рўйхати ёки кираётган ихтисоси бўйича реферат, диплом ва зачёт дафтарчасидан кўчирма, меҳнат дафтарчасидан кўчирма.

Аспирантурага кирувчилар кириш имтиҳонларини қуйидаги фанлардан топширишади: танланган ихтисоси бўйича, чет тили ёки рус тилидан.

ҲУЖЖАТЛАР 5 ДЕКАБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Кириш имтиҳонлари 10 декабрдан.
Ҳужжатларни қуйидаги манзилгоҳга юборилсин: 700183, Тошкент-83, ТошДАУ, аспирантура бўлими, телефон: 63-76-68.

МАНЗАРАЛИ БОҒДОРЧИЛИК ВА ГУЛЧИЛИК ДАВЛАТ ХЎЖАЛИГИ
НОЯБРЬ ОЙИДАН БОШЛАБ
АҲОЛИГА ВА ТАШКИЛОТЛАРГА
Маблағ ўтказиш йўли билан ва нақд пулга турли хил мевали, манзарали дарахтлар ҳамда атиргул ва бошқа бутали ўсимликларнинг кўчатларини.
ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА
СОТАДИ
Манзилгоҳимиз: 700115, Тошкент шаҳри, Чилонзор, тумани, Пионер кўчаси, 17-уй.
Телефонлар: 77-44-23 77-44-52.

ЖАМОА, ДАВЛАТ, ШИРКАТ ХЎЖАЛИКЛАРИ РАҲБАРЛАРИ, ФЕРМЕРЛАР ВА БОҒДОРЧИЛИККА ҚИЗИҚУВЧИ БАРЧА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!
МЕВАЛИ ДАРАХТ КЎЧАТЛАРИ КЕРАКМИ? МАРҲАМАТ!

Она заминимиз қадим-қадимдан боғ-роғлар маскани бўлган. Бу мевазорлар довруғи бутун жаҳонга ёйилган. Мамлакатимиз мустақил бўлгач, ўлкамизни яна боғ-роғларга буркаш, ширин-шарбат ноз-неъматлар етиштиришни кўпайтириш имконияти вужудга келди. Янги-янги боғ-роғлар яратиш учун энг аввало яхши навли дарахт кўчатлари зарур. Бу борада Сизларга Наманган вилояти Тўрақўрғон туманидаги «Тўрақўрғон» жамоа хўжалигининг кўчатчилик питомниги миришкорлари кўмак беришга тайёрдирлар.

Бу масканда ҳозирги пайтда тажрибали боғбонлар томонидан пайвандланган 1 миллион туп турли мевали дарахт кўчатлари тайёрланиб, кўчириб экишга ҳозирлаб қўйилган. Ўрикнинг «Боғишамол», «Шалах» (йирик мевали), олманинг «Слава победителям», «Голдиндилишест», «Кинг Девид», «Голден супер», «Монгол», шафтолининг «Элберт», «Чемпион», нокнинг «Ўрмон гўзали» навлари кўчатларини банк орқали маблағ ўтказиш йўли билан ва нақд пулга

СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН

Кўчатлар нархи бозор баҳосидан 15—20 [illegible]из арзон.

Қўшимча маълумотлар учун Тўрақўрғондаги телефон: 8-369-44-21-201.

Бош муҳаррир Н. ЁҚУБОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Н. ҚАЮМОВ, М. ИСЛОМОВ, М. МИРЗАЕВ, Э. ЗИКРИЁЕВ, Р. ҲУСАНОВ, Ҳ. РАҲМАТИЛЛАЕВ, М. ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), С. САЙДАЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), О. ҒОФУРОВ (масъул котиб), Н. ОРИФЖОНОВ, Э. ИБРОҲИМОВ, Р. БОБОМУҲАМЕДОВ.

МУАССИСЛАР: ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ, «ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТИ» КОНЦЕРНИ.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосарлари —33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб—33-09-93, Масъул котиб ўринбосарлари—32-56-25. Деҳқончилик бўлими—32-56-35, 32-54-51, 33-09-93. Қайта ишлаш саноати бўлими—32-56-31. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 32-56-34. Чорвачилик бўлими—32-56-22. Мелиорация ва қишлоқ қурилиши бўлими — 32-56-33. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36, 33-09-93. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 32-54-49, 32-54-52. Безатиш бўлими — 32-58-79.

Рўйхатдан ўтиш тартиб рақами 6. Буюртма П. 585. 28880. нусхада босилди, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А—2, Босишга топшириш вақти. 21.00. Босишга топширилди — 21.30

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6.